

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 068 (6268) 20 aprel 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

"The Guardian" YAP-la bağlı məqaləsinə müsbət dəyişiklik etdi

Bax 3

"The Guardian" Yeni Azərbaycan Partiyasının təzib müraciətindən sonra "Facebook bizim kimi ölkələrlə maraqlanmır": Azərbaycan trol şəbəkəsi qadağadan bir neçə ay sonra geri qayıdır" sərlövhəli məqaləsinə düzəliş etmək qərarına gəlib. SiA-nın verdiyi məlumata görə, yazıda qeyd edilib ki, bu məqalə nəşrindən sonra YAP-dan və "Facebook"dan

verilən məlumatları daxil etmək üçün 15 aprel tarixində redaktə...

Erməni vəhşiliyinin daha bir təzahürü: - "Başlıbel Faciəsi"

Ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi vəhşiliklərdən biri də 1993-cü ilin aprelində Kəlbəcər rayonun işğalı zamanı Başlıbel kəndində törədilib. İşğal zamanı doğma torpaqlarını tərk etməyən 62 nəfər dağlara sığınmış. Lakin həmin...

Bax 6

Prezident İlham Əliyev yenidən qurulan "Hövsa" və "Maşağa" yarımstansiyalarının açılışını edib

Bax 2

Qarabağla bağlı yeni plan - sülhməramlıların taleyi həll olunur

Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsinə separatçılarla nə bağlayır?

Toyyo Klaarın mandatı ümumiyyətlə Qarabağ problemi ilə məşğul olmağa hesablanmayıb! Görünür, Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toyyo Klaar hansı mandata sahib olduğunu unudub. Buna sübut kimi isə onun aprel 14-də İrəvanda özünü "artsaxın xarici işlər naziri" adlandıran David Babayan adlı quldurla şəxsi söhbətini göstərə bilərik. SiA xəbər verir ki, bu barədə rəsmi "Caliber" informasiya analitik resursu yazır. Belə ki, Azərbaycanın diplomatik mənbələrinin adıçəkilən resursu bildirdikləri məlumata görə, Klaar...

Bax 3

Sevinc Fətəliyeva: AŞPA-ya üzv dövlətlər minaların xəritəsini Azərbaycana verməsi üçün Ermənistanla təzyiqlər etməlidirlər

Bu, artıq AŞPA-nın ikinci sessiyasıdır ki, Azərbaycan tədbirə qalib və ədalətli bərpa edən ölkə kimi qatılır. AŞPA sessiyalarının müzakirələrə Qarabağdakı proseslərlə bağlı məsələlərinin salınmasının istədik, amma reallığa uyğun olaraq, real zaman çərçivəsində və real faktlar əsasında. Antiterror əməliyyatları zamanı saxlanılan erməniləri "hərbi əsir" kimi göstərməyə çalışan Ermənistan tərəfinin bu gün bu mövzunu müzakirələrə çıxarması o ölkənin...

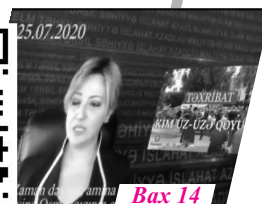
Bax 6

Qazlı və rəngli içkilərin görünməyən sirləri açıldı

Bax 10

Sevinc Osmanqızının uzun burnu və ermənicilik eşqi

Bax 14

Bağçalarla bağlı vəziyyət necədir?

Bax 15

Prezident İlham Əliyev yenidən qurulan “Hövsan” və “Maştağa” yarımstansiyalarının açılışını edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 19-da Bakının Suraxanı rayonunda “Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) yenidən qurulan 220/110/10 kilovoltluq “Hövsan” yarımstansiyasının açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına yenidən qurulan “Hövsan” yarımstansiyası barədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, 45 il əvvəl tikilən “Hövsan” yarımstansiyası müasir səviyyədə yenidən qurulub, buradakı avadanlıqlar yeniləri ilə əvəz olunub. Yarımstansiya “Şimal” Elektrik Stansiyasında istehsal olunan elektrik enerjisinin ötürülmə keyfiyyətinin artırılmasında, “Abşeron”, “Böyükşor”, “Suraxanı”, “Ramana”, “Əhmədli”, “Qala”, “Zığ” yarımstansiyaları ilə əlaqələnməklə Bakı və Abşeron yarımadasının, xüsusən də Suraxanı, Günəşli, Əhmədli ərazilərinin elektrik enerji təchizatında mühüm rol oynayır.

Energetika sektorunun müasir tələblər səviyyəsində inkişafı, vətəndaşların enerji resurslarına əlçatanlığının və məmnunluğunun təmin olunması Prezident İlham Əliyev

vin sosial-iqtisadi siyasət kursunun prioritet hədəfləri sırasındadır. Postkonflikt dövründə işə işğaldan azad edilən ərazilərdə gedən bərpa-quruculuq işləri dövlətimizin başçısının xüsusi diqqətindədir.

Prezident İlham Əliyev: Qarabağda işlər necə gedir?

“Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti Baba Rzaev: Çox gözəl gedir, Şuşa hazırdır. Açılışa da hazırdır. Mən mürəzzə etmişdim ki, iki nömrəli xətt hazırdır.

Prezident İlham Əliyev: Bilirəm, xətti çəkmişiniz.

Baba Rzaev: Şükürbəyli də hazırdır, Şuşa da hazırdır. Füzuli yarımstansiyasının xətti hazırdır, ay yarım da özü hazır olacaq.

Prezident İlham Əliyev: Bəs, ermənilərin dağıtdıqları o su elektrik stansiyalarının vəziyyəti necədir? İşlər gedir orada?

Baba Rzaev: Cənab Prezident, “Suqovuşan 1”i və “Suqovuşan 2”ni bir həftəyə Sizin ali diqqətinizə təqdim edəcəyəm, hazırdır, işə salmışıq, test gedir.

Prezident İlham Əliyev: Bəs, Kəlbəcər rayonunda?

Baba Rzaev: Orada bir az araşdırmalar gedib, ancaq müəyyənləşdirməmişik. Yol

Prezident İlham Əliyev: Bəs, orada, azad edilmiş torpaqlarda xidmət edən hərbiçilərin elektrik təchizatı normaldır?

Baba Rzaev: Hər yerə verilib.

Prezident İlham Əliyev: Şuşada da gecə-gündüz heç bir problem yoxdur?

Baba Rzaev: Xeyr yoxdur, gecə-gündüz.

Qeyd edək ki, son 3 il qədər Bakı və Abşeron yarımadasında sistem əhəmiyyətli 220 kilovoltluq 5 yarımstansiya fəaliyyət göstərirdi ki, onların da 4-ü istismar müddətini başa vurub. Son iki ildə isə yeni “Böyükşor” yarımstansiya tikilib və beləliklə, 220 kilovoltluq yarımstansiyaların sayı 6-ya çatdırılıb. Eyni zamanda, istismar müddətini bitirən sistem əhəmiyyətli 220 kilovoltluq dörd yarımstansiyanın üçü - “Müşfiq”, “Xırdalan” və “Hövsan” yarımstansiyaları yenidən qurulub,

məsələsi, oraya avadanlıqların daşınması bir az çətinlik törədir. Lakin yarımstansiyanın tikintisi gedir.

Prezident İlham Əliyev: İndi hava şəraiti yaxşılaşıb. Yəqin ki, may ayından oraya getmək daha asan olacaq.

Baba Rzaev: Biz oraya Daşkəsəndən, Murovdan təxminən 200 dirəkli xətt çəkəcəyik, onun artıq 100-ü qoyulub. Ən ağır yeri keçmişik.

“Nizami” yarımstansiyasında işə işlər yaxın vaxtlarda başa çatdırılacaq.

Prezident İlham Əliyev “Hövsan” yarımstansiyasını işə saldı.

Dövlətimizin başçısına yenidənqurulan 110/35/6 kilovoltluq “Maştağa” yarımstansiyası barədə də məlumat verildi. Bildirildi ki, 1949-cu ildə tikilən yarımstansiyanın istismar müddəti bitdiyi üçün potensial qəza

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikasının Heydər Əliyev Mükafatı Komissiyasının yeni tərkibinin müəyyən edilməsi haqqında” Fərmanda dəyişiklik edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Ramiz Həsənovun Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən Ramiz Ayvaz oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilib.

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Ramiz Ayvaz oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini vəzifəsindən azad edilib. Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Prezident İlham Əliyev Bakı şəhərinin Xətai rayonu ərazisində yerləşən Nizami adına mədəniyyət və istirahət parkında abadlıq işlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev “Su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin edilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Sərəncamda dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının “Ağıllı şəhər” və “Ağıllı kənd” konsepsiyasının hazırlanması ilə əlaqədar işçi qrupun yaradılması barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Anar Abel oğlu Məhərrəmovun Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında və Andorra Knyazlığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri, eyni zamanda Ümumdünya Turizm Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi vəzifələrindən geri çağırılması haqqında Sərəncam imzalayıb. SİA xəbər verir ki, Sərəncamla Anar Abel oğlu Məhərrəmov Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığında və Andorra Knyazlığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri, eyni zamanda Ümumdünya Turizm Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi vəzifələrindən geri çağırılır.

Prezident İlham Əliyev Zaur Rəşid oğlu Əhmədovun Azərbaycan Respublikasının İsveç Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyevin digər Sərəncamı ilə Eldar Nadir oğlu Səlimov Azərbaycan Respublikasının İordaniya Həşimilər Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilib.

Prezident İlham Əliyev həmçinin Hüseyn Cəlil oğlu Hüseynovun Azərbaycan Respublikasının Bolqarıstan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında da Sərəncam imzalayıb.

mənbəyinə çevrilmişdi. Qısa zamanda görülməli işlər sayəsində yarımstansiyanın əvvəlki gücü geri qaytarılıb, tam yenidən qurularaq etibarlılığı və dayanıqlılığı artırılıb, istehlakçıların fasiləsiz və keyfiyyətli enerji təchizatına zəmin yaradılıb. Yenidən qurulan “Maştağa” Yarımstansiyası Maştağa, Buzovna, Bilgəh, Nardaran qəsəbələrini, Savalan, “Albalıq” yaşayış massivlərini, dənizkənarı sanatoriya, xəstəxana, otellər və digər obyektlər də daxil olmaqla Sabuncu və Xəzər rayonlarının 150 min nəfərə çatan əhalisinin elektrik enerjisi ilə etibarlı təminatına imkan verəcək.

Prezident İlham Əliyev məsafədən idarə olunan SCADA dispetçer idarəetmə sistemi vasitəsilə “Maştağa” yarımstansiyasını da işə saldı.

İspaniya mətbuatı: Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev regional sülh və sabitlik təşəbbüsü ilə çıxış edir

İspaniyanın beynəlxalq iqtisadiyyat və maliyyə jurnalının "elmundofinanciero.com" saytında Kral I Xuan Karlos adına Universitetinin hüquq üzrə professoru, Panavropa Beynəlxalq İttifaqının üzvü Karlos Uriarte Sançesin AZƏRTAC-a verdiyi müsahibə dərc edilib. SİA xəbər verir ki, xəbər verir ki, məqalədə aprelin 13-də Azərbaycan Diplomatik Akademiyasında - ADA Universitetində "Cənubi Qafqaza yeni baxış: münaqişədən sonra inkişaf və əməkdaşlıq" adlı beynəlxalq konfransın keçirildiyi qeyd olunur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu konfransda Cənubi Qafqaz bölgəsində dialoq, sülh və sabitliyi təşviq etmək üçün əla təşəbbüslə çıxış etdiyi xüsusi vurğulanıb.

İspan nəşri, beynəlxalq konfrans kimi bu cür təşəbbüslərin, şübhəsiz ki, son vaxtlar Azərbaycan ilə Ermənistan arasında yaranan münaqişədən sonrakı dövrdə yaraların sağlmasına kömək etdiyini və Azərbaycanın qonşuları ilə əməkdaşlıq etmək istəyinin bariz əlaməti olduğunu diqqətə çatdırır. Bu, bölgədəki sabitliyə və sülhə töhfə verən yeni bir ümid mərhələsinin başlanğıcı deməkdir.

İspan saytı professor K.Uriartedən sitat gətirir: "Bu gün Cənubi Qafqazda Qarabağı dünyanın çiçəklənən və sabit bir bölgəsinə çevirəcək inkişaf və əməkdaşlıq strategiyasına hər zamankından daha çox ehtiyac var. Ümid edirəm ki, bu bölgə yenidən mediada müzakirə olunduqda, söhbət yalnız onun gözəliyindən və dünyanın bu hissəsində səyahət etmək nə qədər xoş olacağından gedəcək, çünki Qarabağ Qərbi Şərqlə, Avropanı Asiya ilə birləşdirən bir qovşağa çevriləcək. Qoy belə də olsun".

Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsini separatçılarla nə bağlayır?

litik resursu yazır. Belə ki, Azərbaycanın diplomatik mənbələrinin adıçəkilən resursa bildirdikləri məlumata görə, Klaar həmin görüşlə bağlı Azərbaycan tərəfinə (XİN-ə, yaxud digər müvafiq diplomatik dairələrə) müraciət etdiyini desə də, sözügedən görüş ərəfəsində rəsmi Bakıdan heç bir müsbət cavab verilməyib.

Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsinin bu kimi addımı Azərbaycan tərəfinin quruma qarşı etimadını itirib

"Mühüm olaraq qeyd edilməlidir ki, Klaarın mandatı ümumiyyətlə Qarabağ problemi ilə məşğul olmağa hesablanmayıb. Aİ-nin özü dəfələrlə vurğulayıb ki, mövcud məsələ ilə məşğul olmur, belə ki, belə bir yuruduksiya ATƏT-in Minsk qrupuna aiddir. Eyni zamanda aydın deyil ki, Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi nəyə görə separatçı Babayanla görüş keçirib", informasiyada bildirilir. SİTAT: "Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsinin bu kimi addımı Azərbaycan tərəfinin quruma qarşı etimadını itirib, hansı ki, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi səviyyəsində rəsmi bəyan olunmuşdu".

Bildirilir ki, bəli, Babayanla görüş İrəvanda keçib. Lakin buna və Klaarın mövcud görüşün Azərbaycana qarşı heç bir halda hörmətsizlik məqsədi daşıması ətrafındakı bəyanatına, həmçinin onun Azərbaycanın suverenliyini dəstəkləyən sözlərinə baxmayaraq, bütün bunlar separatçıların nümayəndələri ilə bənzər görüşlərin keçirilməsinə sakit yanaşmaya imkan verməməlidir.

"Ona görə də, bizimlə həmsöhbətlərin sözlərinə görə, artıq bu gün Azərbaycanın Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi ilə əməkdaşlığı sual altında qalıb", deyər qeyd olunur.

Rövşən RƏSULOV

"The Guardian" YAP-la bağlı məqaləsinə müsbət dəyişiklik etdi

"The Guardian" Yeni Azərbaycan Partiyasının təkzib müraciətindən sonra "Facebook bizim kimi ölkələrlə maraqlanmır": Azərbaycan trol şəbəkəsi qadağadan bir neçə ay sonra geri qayıdır" sərlövhəli məqaləsinə düzəliş etmək qərarına gəlib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, yazıda qeyd edilib ki, bu məqalə nəşrindən sonra YAP-dan və "Facebook"-dan verilən məlumatları daxil etmək üçün 15 aprel tarixində redaktə olunub. Əlavə edilib ki, bu məqalənin dərcindən sonra YAP "Azad söz" səhifəsindəki 6 mart tarixli posta təhqiramiz şərhlər yazan səhifələrə hər hansı əlaqəsinin olmasını inkar edib.

"Facebook"-dan daxil olan məlumatı da məqaləyə əlavə edən "The Guardian" yazıb: "Bazar ertəsi gün şirkət etibarsız davranış qaydalarını pozan və "The Guardian" tərəfindən müəyyənləşdirilən 300-dən artıq səhifəni ləğv etdiyini söyləyib. Bu məqalənin nəşrindən sonra "Facebook" həmin səhifələrin siyahısını nəzərdən keçirdiyini və YAP-la hər hansı əlaqə tapmadığını bildirib".

Ərəb KİV-lərində Hərbi Qənimətlər Parkı haqqında məqalə dərc olunub

Misirin "Asiaelyom" informasiya agentliyinin saytında və "Əl Həri" portalında jurnalist Əhməd Sami Əl-Əyidin "Azərbaycanın Qələbəsi və Hərbi Qənimətlər Parkı" sərlövhəli geniş məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Hərbi Qənimətlər Parkının açılışındakı çıxışının əsas məqamları təhlil olunub. Müəllif yazıb ki, Azərbaycan Prezidenti 30 ilə yaxın "dondurulmuş" qalan Qarabağ münaqişəsinin ötən ilin sentyabrında başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun Qələbəsi sayəsində beynəlxalq hüquqa, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun olaraq həll edildiyini bildirib.

Məqalədə qeyd edilib ki, Azərbaycan Ordusu həm də bütün İslam aləmi üçün müharibələr tarixinə şanlı salnamə yazıb. Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan xalqının bu Qələbəyə sevinmək üçün mənəvi haqqı var və Prezident İlham Əliyevin açılışını etdiyi Hərbi Qənimətlər Parkı bunun təzahürüdür.

Hərbi Qənimətlər Parkında nümayiş etdirilən qənimətlər haqqında ətraflı məlumat verən müəllif diqqətə çatdırıb ki, işğalçı Ermənistan ötən illər ərzində Azərbaycanın şəhər və kəndlərini, tarixi mədəniyyət abidələrini, infrastrukturunu dağıdıb, məscidlərdə vandallıq edərək, bütün dünya müsəlmanlarını təhqir edib. O vurğulayıb ki, Hərbi Qənimətlər Parkının analoqu alman faşizmi üzərində qələbəni əbədləşdirmək istəyən Rusiya və Polşada da mövcuddur.

Məqalədə, həmçinin Parkın yaradılmasını tənqid edənlərə Fransada soyqırımına məruz qalmış 18 min əlcəzairlinin kəlləsinin sərgiləndiyi muzeyə nəzər salmaq tövsiyə olunub. Hərbi Qənimətlər Parkının yaradılmasının şəhidlərinə ehtiram göstərən və məcburi köçkünlərinin hüquqlarını bərpa edən Azərbaycan xalqının haqqı olduğu vurğulanıb.

Ramazan bayramı ilə əlaqədar iş günlərinə və karantin rejiminə dəyişiklik edildi

Nazirlər Kabinetinin Qərarına əsasən, Azərbaycan Respublikasının ərazisində iş və istirahət günlərinin ardıcılığını təmin etmək məqsədilə 2021-ci ilin 11 və 12 may iş günləri ilə müvafiq olaraq 8 may və 16 may istirahət günlərinin yerləri dəyişdirilib. Nazirlər Kabinetindən SİA-ya verilən məlumata görə, bununla da Ramazan bayramı günləri də daxil olmaqla mayın 9-dan 15-dək qeyri-ış günləri olacaq. İş mayın 16-dan başlayacaq.

Nazirlər Kabinetinin digər Qərarına əsasən 9 may saat 00:00-dan 16 may saat 06:00-dək ölkə ərazisində ictimai nəqliyyatın fəaliyyəti dayandırılacaq.

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Qarabağ Azərbaycandır! SƏS logo

Artıq bir müddətdir ki, Bakı-
 rafı kəndlərdə yenidənqurma
 və bərpa işlərinə start verilib.
 Aprel 16-da Bakının Pırşağı qəsə-
 bəsində yenidənqurma və təmir-bər-
 pa işlərinin təməli qoyulub. Azər-
 baycan Respublikasının Prezidenti
 İlham Əliyev və birinci xanım Mehri-
 ban Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.
 Prezident İlham Əliyevin göstərişinə
 əsasən, 2019-cu ildən Bakı şəhəri-
 nin və Abşeron rayonunun qəsəbə-
 lərində xüsusi abadlaşdırma işlərinə
 başlanılıb. Balaxanı qəsəbəsinin
 təmsalında uğurlu təcrübənin şahidi
 olmuşuq.

Bibiheybət, Novxanı, Əmircan, Ramana
 qəsəbələrində də bu proses davam edir. Ba-
 kı şəhərinin qəsəbələrindən yenidən qurulma-
 sı işləri çərçivəsində Balaxanıdan sonra sı-
 rada Bibiheybətdir. Balaxanı kimi, Bibihey-
 bət də dünyanın ən qədim neft mərkəzidir.
 Hazırda Bibiheybət qəsəbəsində də oxşar
 layihə icra edilir. İlk növbədə, Bibiheybət
 buxtası təmizlənilib, ərazidə park salınıb,
 həmçinin incəsənət və idman şəhərcikləri,
 bulvar yaradılıb. Orada Bibiheybətin qədim
 neft mərkəzi olmasının simvolu kimi neft bu-
 ruğunun maketi hazırlanıb. Hazırda qəsəbə-
 nin yarısından çox hissəsi artıq abadlaşdırı-
 lıb, yalnız bir küçə qalıb. Orada da kanaliza-
 siya işləri görülüb, bütün elektrik xətləri ye-
 rin altına salınıb. Bundan əlavə, Bakının da-
 ha 7 qəsəbəsində - Ramana, Əmircan, Bu-
 zovna, Mərdəkan, Novxanı, Maştağa və Pır-
 şağıda abadlıq işlərinə başlanılıb. Novxanı
 və Ramanada işlər artıq davam edir.

Pırşağı da yenilənərək paytaxt sakinlərinin və qonaqların gəzib, görəcəyi yerlərdən birinə çevriləcək

Artıq aprel 16-da Bakının Pırşağı qəsə-
 bəsində yenidənqurma tədbirlərinə start ve-
 rilib və təmir-bərpa işlərinin təməli qoyulub.
 Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İl-
 ham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əli-
 yeva tədbirdə iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin
 göstərişinə əsasən, 2019-cu ildən Bakı şə-
 hərinin və Abşeron rayonunun qəsəbələrində
 xüsusi abadlaşdırma işlərinə başlanılıb.
 Balaxanı qəsəbəsinin təmsalında uğurlu təc-
 rübənin şahidi olmuşuq. Bibiheybət, Novxa-
 nı, Əmircan, Ramana qəsəbələrində də bu
 proses davam edir.

Artıq Pırşağı da mahiyyətə qədim, for-
 maca yeni simasını qazanacaq. Həyata ke-
 çirilən tədbirlərin əsas məqsədi buradakı in-
 sanların daha yaxşı şəraitdə yaşaması, öz-
 lərini daha rahat hiss etmələridir. Pırşağı ta-
 rixən iqlim terapiyası üçün əlverişli zona hes-
 sab olunub. Yekunda ekoloji vəziyyətin də
 yaxşılaşdırılması hədəf kimi qarşıya qoyu-
 lub.

Qəsəbədə abadlıq işləri həm mövcud bi-
 nalar üzərində, həm də açıq məkanlarda
 aparılacaq. Mərkəzi hissədə məscidin qar-
 şısında Şərq bağçılıq ənənələrinə uyğun
 parkın salınması nəzərdə tutulur. Ənənəvi
 "Çar-bağ" (Cahar-bağ) prinsipi ilə salınacaq
 parkın mərkəzində su hövzəsi yerləşdirilib
 və ondan dörd istiqamətdə yollar ayrılır.

Pırşağıda abadlaşdırma işləri məşğullu-
 ğun təminatına da müsbət təsir göstərir.
 Prosesdə iştirak edənlərin böyük əksəriyyəti
 məhz yerli sakinlərdən ibarətdir. Yeni si-
 ması ilə post-pandemiya dövründə cəlbədi-
 ci turizm məkanlarından birinə çevrilməyi
 hədəfləyən Pırşağıda tələbata uyğun məh-
 sulların istehsalı da istisna edilmir.

Yeni siması ilə post-pandemiya dövrün-
 də cəlbədiçi turizm məkanlarından birinə
 çevrilməyi hədəfləyən Pırşağıda tələbata
 uyğun məhsulların istehsalı da istisna edil-
 mir. Abadlaşdırma zamanı tarixi abidələrin
 bərpası və aşkarlanması əsas məqsədlər-
 dəndir. Pırşağıda bu mənada bərpa-konser-

vasiya olunacaq abidələrdən biri Hacı Şah-
 verdi hamamıdır. Yerli əhali onu "Qum ha-
 mamı" kimi tanıyır.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım
 Mehriban Əliyeva Hacı Şahverdi hamamı ilə
 tanış olublar. Dövlətimizin başçısı və birinci
 xanım qəsəbədə ağac əkiblər. Sonra Prezi-
 dent İlham Əliyev Pırşağı qəsəbəsində yeni-
 dənqurma və təmir-bərpa işlərinin təməlini
 qoyub.

Qeyd olunub ki, bu il Mərdəkan, Buzov-
 na və Maştağa qəsəbələrində də bu prosese
 qoşulacağı gözlənilir. Sonra dövlət başçısı
 və xanımı qəsəbə ilə tanış olublar.

Prezident İlham Əliyev: "Pırşağıda həmişə yaxşı şanı üzümü var idi - ağ şanı, qara şanı"

Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım
 Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirakı zamanı
 qeyd olunub ki, post-pandemiya dövründə
 cəlbədiçi turizm məkanlarından birinə çev-
 rilməyi hədəfləyən Pırşağıda tələbata uyğun
 məhsulların istehsalı da istisna edilmir. Pre-
 zident İlham Əliyev bildirib ki, burada həmi-
 şə yaxşı şanı üzümü var idi - ağ şanı, qara
 şanı. Həmçinin, bildirilib ki, 50 min üzüm
 tingi əkilib və bu davam etdirilir. Hazırda
 dörd sort əkilib, ağ şanı da var, qara şanı da.

Bir sözlə, sözügedən qəsəbə də digər-
 ri kimi Pırşağı da yenilənərək paytaxt sakin-
 lərinin və qonaqların gəzib, görəcəyi yerlər-
 dən birinə çeviriləcək.

Prezident İlham Əliyev ilk dəfə dövlət
 başçısı seçildiyi 2003-cü ildən bu günə kimi
 həmişə Bakı şəhəri və onun ətraf kənd və
 qəsəbələrində sosial-iqtisadi vəziyyəti ilə
 maraqlanıb. Bunu göz önündə olan realiaqlar
 və gələcək üçün planlaşdırılan işlər bir daha
 sübut edir. Bunun bariz nümunəsi 2006-cı il-
 də paytaxtın və ətrafının sosial-iqtisadi inki-
 şafına yönəldilən və ikillik dövrü əhatə edən
 birinci Dövlət Proqramıdır. Daha sonra
 "2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və

onun qəsəbələrində sosial-iqtisadi inkişafı-
 na dair Dövlət Proqramı" qəbul edildi, bu
 proqramla bağlı əhalinin yerlərdən gələn
 təklif və tövsiyələri əsasında əlavə tədbirlər,
 mövcud problemlərin aradan qaldırılması
 məqsədilə fərman və sərəncamlar imzalan-
 dı. Sözügedən proqramın icrası ilə əlaqədar
 görülən işlər, həyata keçirilən tədbirlər sa-
 yəsində paytaxtın, Bakı qəsəbələrində
 sosial-iqtisadi və mədəni siması xeyli dəyiş-
 miş, davamlı və dinamik inkişafın əsası qo-
 yulmuşdur. Yerli sakinlər, hətta xarici ölkə-
 lərdən Azərbaycana yolu düşən dövlət baş-
 çıları, ezamiyyətə gələn mütəxəssislər, iş
 adamları, turistlər Bakıda dünya standartla-
 rına uyğun yaradılan infrastruktur yeniliklə-
 rindən, aparılan abadlıq və quruculuq işlə-
 rindən, paytaxtın dinamik inkişafına heyran-
 lıqlarını etiraf edirlər. Artıq Bakıda irimiqyas-
 lı, beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi də adi
 hal almışdır. Başqa sözlə, Bakı dünya xəri-
 təsində öz layiqli yerini tuta bilmişdir.

Prezident İlham Əliyev "2011-2013-cü il-
 lərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrində
 sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"
 nın icrasının yekunlarına həsr olunmuş
 konfransda demişdir: "...Bakı bu gün dünya
 miqyasında ən gözəl şəhərlərdən biridir.
 Bakıya gələn hər bir qonaq bunu qeyd edir
 və öz təəccübünü gizlədə bilmir. Mənim
 çoxsaylı təmaslarımda, xarici qonaqlarla gö-
 rüşlərimdə, demək olar, onların mütləq əks-
 əriyyəti qeyd edir ki, Bakının bu dərəcədə
 gözəl olduğunu gözləməyirdilər. Bakı gözəl şə-
 hərdir, gözəl təbiəti, gözəl ab-havası vardır.
 Bakının gözəlliyi təkcə binalarda deyildir.
 Bakının gözəlliyi şəhərimizdə olan tarixi ab-
 havadır. Gözəl şəhərlər, gözəl binalarla
 dolu olan şəhərlər vardır. Ancaq şəhərin gö-
 zəlliyini bunlar müəyyən etmir. Bakının öz-
 nəməxsus, spesifik bir aurası, tarixi, tarixi
 siması vardır. Mən şadam ki, son illər ərzin-
 də biz Bakının tarixi simasını qoruya bilmis-
 şik. Eyni zamanda, hər bir şəhər kimi Baki-
 nın da inkişafı təmin edilməli idi. Hesab edi-
 rəm ki, biz burada həm tarixi saxlamaqla,
 memarlıq abidələrini bərpa etməklə, eyni

zamanda, müasir infrastrukturun yaradılma-
 sı, yeni binaların tikilməsi istiqamətində də
 çox düzgün siyasət aparmışıq ki, müasirlik-
 lə qədim tarix burada - Bakıda ziddiyyət təş-
 kil etmir, əksinə, bir-birini tamamlayır. Baki-
 nın bir neçə mərkəzi vardır. Bu da hər bir
 şəhərdə mövcud olan mənzərə deyildir. İçə-
 rişəhər, Azadlıq meydanı, "Azneft" meydanı
 tarixi mərkəzdir. Hazırda Bayraq Meydanı
 mərkəzə çevriləndir, bulvar, onun yenilənmiş
 variantı və Yeni bulvar, "Ağ Şəhər" bulvarı,
 Heydər Əliyev Mərkəzi, Mərkəzi park... Gö-
 rün Bakıda son illər ərzində nə qədər ictimai
 yerlər abadlaşıb, yaradılıb".

Bəli, göründüyü kimi, Bakımız həqiqə-
 tən də günbəgün gözəlləşir, abadlaşır, ye-
 niləşir. Bununla da Bakının sabahı daha
 uğurlu, daha gözəl olacaq. Və Pırşağıda ya-
 rədiləcək şərait həm də bu qədim yaşayış
 məskəninə yaxın gələcəkdə respublikamızı
 turizm mərkəzlərindən biri kimi tanı-
 nması məqsədi daşıyır. Bütün bunlar isə
 Azərbaycanın dünyanın ən gözəl ölkələrindən
 birinə çevrilməsini şərtləndirir. Bir
 sözlə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
 son 17 illik prezidentlik fəaliyyəti müddə-
 tində "Dəmir yumruq" siyasəti ilə xalqımı-
 zın 30 illik yurd, torpaq həsrətinə 44 gün ərzin-
 də son qoyması, haqqın, ədalətin, ərazi
 bütövlüyümüzün bərpası və nəhayət, Qara-
 bağımızın sahibinə, özümüzə - Qarabağ
 Azərbaycanımıza qovuşmağımıza bütün
 dünya şahid oldu. Dövlətinə, xalqına son 17
 illik Prezidentlik xidməti fəaliyyətinin əsa-
 sında saxlayan - hər kəsin Prezidenti oldu-
 ğunu əməli fəaliyyəti, hər bir dövlət məmuru-
 runun qarşısında qoyduğu tapşırıqları, bun-
 lar yerinə yetirilmədikdə, vəzifə səlahiyyətlərindən
 sui-istifadə edildikdə atdığı addımları ilə təsdiqləyən
 dövlət başçısına xalqın sevgisi şəksiz olacaq,
 Bakının, onun qəsəbələrində bütün infrastruktur,
 nəqliyyat, sosial və digər problemləri öz həllini
 tapacaq. Bununla da Bakının sabahı daha uğurlu,
 daha gözəl olacaq.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ADA Universitetində keçirilmiş “Cənubi Qafqaza yeni baxış: münafişdən sonra inkişaf və əməkdaşlıq” adlı beynəlxalq konfransdakı çıxışı dünya mediasının gündəmində yer almaqdadır.

Konfransdan sonrakı bir həftə ərzində 50-yə yaxın ölkənin 75-dən çox informasiya resursu AZƏRTAC-a istinadla dövlətimizin başçısının çıxışından sitatlar verib, diqqəti Qarabağın bərpası prosesinə, Cənubi Qafqazda yaranmış yeni reallıqlara, regionun gələcəyinə dair baxışlara, Azərbaycanın qonşuları ilə münasibətlərinə və ümumilikdə beynəlxalq ictimaiyyətə ünvanlanmış mesajlara yönəlib. Həmin materiallarda, həmçinin Ermənistanın müharibə cinayətlərinə, minalanmış ərazilərin xəritəsinin hələ də Azərbaycana verilməməsi ilə bağlı məsələlərə də toxunulub.

Mövzuya ən çox dost və qardaş ölkələrin KİV-lərində müraciət olunub və bu, təsadüfi deyil. Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq konfransda söylədiyi “İtaliya bizim yaxın dostumuz və tərəfdaşımızdır” fikri dost ölkənin media orqanlarının əsas xəbər başlığına çevrilib. “Il Giornale”, “Faro di Roma”, “Agenzia Nova” və “MSN Notizie” kimi populyar xəbər saytlarında yayılan informasiyalarda Azərbaycan Prezidentinin İtaliyanı yaxın dost və tərəfdaş ölkə kimi səciyyələndirməsi, iki ölkə arasında əməkdaşlığın müharibə zamanı və müharibədən sonrakı dövrdə sınaqdan keçdiyi, qarşıda yeni tərəfdaşlıq imkanlarının açıldığı vurğulanır.

Qardaş Türkiyənin DHA və İHA xəbər agentlikləri, “Haber Global”, “Haber türk” telekanalları, “Sabah”, “Hürriyyət” və digər qəzetləri də dövlətimizin başçısının çıxışındakı maraq doğuran fikirlərə geniş yer ayırıb. Xəbər və reportajlarda qeyd olunur ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin beynəlxalq konfransdakı çıxışı regiondakı mövcud vəziyyəti və perspektivləri qiymətləndirmək baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir, yol xəritəsi təsiri bağışlayır.

Son bir neçə gündə ərəb ölkələrinin nüfuzlu media resursları - WAM, Petra, UNA, KUNA və digər saytlar, eləcə də Bolqarıstanın “FOCUS NEWS”, Pakistanın APP agentliyi və NHT xəbər portalı, Latin Amerikası ölkələrinin Infogate, Telam agentlikləri, Kosta-Rikanın LA NACIÓN informasiya portalı beynəlxalq konfransda səsləndirilən önəmli fikirləri oxucuları ilə bölüşüblər. Materiallarda vurğulanır ki, Azərbaycan lideri regionda əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafında maraqlıdır. Prezident İlham Əliyev dünya siyasətində hökm sürən ikili standartlara qarşı çıxır, regionda dayanıqlı sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasını istəyir.

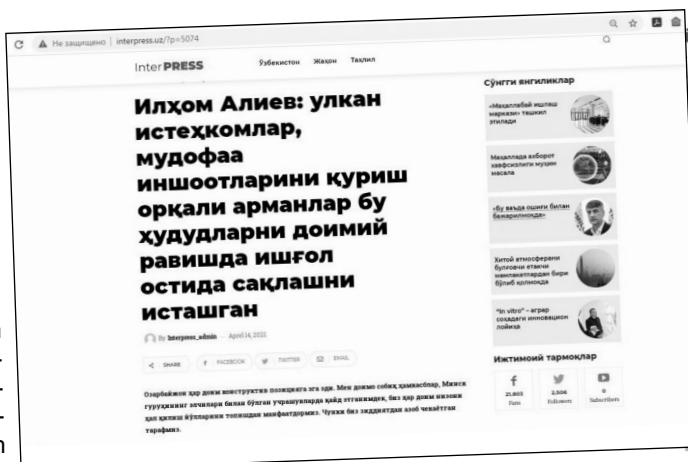
Xarici KİV-də yayılan xəbərlərdə, həmçinin 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun qazandığı tarixi Qələbədən, torpaqların işğaldan azad edilməsindən sonra regionda yaranmış yeni geosiyasi vəziyyətdən və maraq doğuran digər məsələlərdən bəhs olunur.

Bununla yanaşı, tanınmış xarici ekspertlər Azərbaycan Prezidentinin çıxışındakı bir sıra nüansları AZƏRTAC-ın xahişi ilə şərh edib, konfransda toxunulan məsələlərə münasibət bildiriblər. Məsələn, ABŞ-dan olan beynəlxalq ekspert Piter Teyz, Macarıstanın ingilis dilində yayımlanan “Daily News Hungary” internet resursunun yaradıcısı Alpar Kato, Ukrayna Xarici İşlər Nazirliyi yanında Diplomatiya Akademiyasının direktoru Genadi Nadolenko, Kral I Xuan Karlos adına Universitetin hüquq professoru, Panavropa Beynəlxalq İttifaqının üzvü Karlos Uriarte Sançes və başqaları AZƏRTAC-a müsahibələrində ADA Universitetində

Azərbaycan Prezidentinin ADA Universitetində keçirilmiş beynəlxalq konfransdakı çıxışı dünya mediasının gündəmində

Prezident İlham Əliyevin çıxışını AZƏRTAC-a istinadla 50-yə yaxın ölkənin 75-dən çox informasiya resursu işıqlandırır

təşkil edilmiş beynəlxalq konfransın əhəmiyyətindən danışır, tədbirin gedişində çox maraqlı diskussiyalar aparıldığını, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakçıların bütün suallarına aydın və birmənalı cavablar verdiyini bildiriblər. Qeyd edək ki,

Azərbaycan Prezidentinin çıxışına dair materiallar bundan əvvəl Türkiyənin Anadolu Ajansı, Yeni Haber, Sözcü, Demirören Haber Ajansı, Gazete Vatan, Yeni Şafak, Rusiyanın TASS, REGNUM, RİA Novosti, Vestnik Kavkaza, Vzglad, News.ru, Lenta.ru, Kommersant, Eurasia Daily, RBK, Federalnoe Aqenstvo Novostey, Life, RT, Izvestie, Vesti, Nezavisimaya Qazeta, Ukraynanın “Ukrinform”, “RBK Ukraina” informasiya agentlikləri, “Segodnya”, “Korrespondent”, “Dialog”, “asmedia.kiev.ua”, Guild-Hall, 24tv.ua, News.ua, Espresso, Delovaya Stoliya və digər KİV-lərində geniş işıqlandırılıb. Eləcə də yaxın qonşumuz olan Gürcüstanda böyük maraq doğuran konfrans barədə bu ölkənin report.ge, interpress.ge, 24news.ge, kvira.ge, aktual.ge, ghn.ge, accentnews.ge, 1tv.ge, KavkazPlu xəbər por-

allarında materiallar yerləşdirilib. Bolqarıstanın Focus-News, Livanın IMLebanon News, Misirin Aldiplomacy, Pakistanın Urdu Point, Hindistanın United News of India kimi media orqanları və digər ölkələrin xəbər portalları da aprelin 13-də keçirilmiş beynəlxalq konfransda Azərbaycan Prezidentinin fikirlərinə geniş yer ayırıb. Bu ölkələrin və media resurslarının siyahısını xeyli uzatmaq olar.

Sözəgedən media orqanları mövzunu AZƏRTAC-ın materiallarına istinadla işıqlandırmaqla yanaşı, agentliyin fotolarından da istifadə ediblər.

Erməni vəhşiliyinin daha bir təzahürü: - “Başlibel Faciəsi”

Ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi vəhşiliklərdən biri də 1993-cü ilin aprelində Kəlbəcər rayonunun işğalı zamanı Başlibel kəndində törədilib. İşğal zamanı doğma torpaqlarını tərk etməyən 62 nəfər dağlara sığınmış. Lakin həmin şəxslər cəmi 17 gün gizlində qala biliblər. 1993-cü il aprel 18-də erməni quldurları qadın, uşaq və yaşlıların gizləndiyi yeri aşkarlayıb. Bu insanlar cəmi 2 ov tüfəngi və əhalini qoruyan əsgərlərdə olan bir neçə avtomat silahla düşməne müqavimət göstəriblər. Başlibelin işğalı zamanı erməni quldurları tərəfindən 27 nəfər güllələnib.

yı artdığından Başlibelin yuxarı və aşağı hissəsində yeni evlər tikilməyə başlayıb. Bu zaman kəndin aşağı hissəsində yamacda ev yerləri hazırlanarkən torpağın təxminən 3-4 metr dərinliyində qəbrlər aşkarlandı. Bəzi qəbrlərdə insan skeletləri gildən hazırlanan xüsusi əşyaların içərisində olub. Həmçinin, qəbrlərdən müxtəlif bəzək əşyaları, dəmir sikkələr tapılıb. Həmin əşyalar Kəlbəcər Diyarşunaslıq muzeyinə təhvil verilib. Amma bu tarixi eksponatlarının böyük bir hissəsi Kəlbəcərin işğalı zamanı dağıdılıb.

İşğal dövründə Başlibel kəndinin əhalisinin sayı 1790 nəfər olub. Kənddə 323 fərdi yaşayış evi, 380 şagird yerlik bir orta məktəb, 45 yerlik uşaq bağçası, 45 cəpəylik xəstəxana olub. Kənddə işğal dövründə 6 mağaza, 1 hamam, 1 çörək sexi, 1 klub, 1 mədəniyyət evi, 2 kitabxana fəaliyyət göstərmiş. İşğal dövründə kənddə olan 25 ədəd yük avtomobili, 2 UAZ, 2 sərnəşin avtobusu, 5 traktor, onlarla digər kənd təsərrüfatı texnikası kənd ərazisində qalıb. Kənd sakinlərindən heç kəs evindən heç bir əmlak çıxara bilməyib. O cümlədən, 4500 iri buynuzlu, 12 000 xırdabuynuzlu heyvan, 100 minədən çox quş, 700 arı ailəsi kənd ərazisində qalıb və ermənilər tərəfindən qəzet edilib.

Qeyd edək ki, Başlibel Kəlbəcər rayonunun ən qədim və böyük kəndlərindən biridir. 7659 hektar ərazisi olan kənd iki dağ çayının qovuşduğu yerdə, Dəlidağın ətəyində yerləşirdi. Kəndin ərazisində 1993-cü ilədək yaşayan yerli sakinlər isə Azərbaycan türkləri olub. Başlibel kəndinin tarixi xeyli qədim olsa da, tam öyrənilməmişdir. Kənd ağsaqqallarının sözlərinə görə, Başlibelin hazırkı sakinlərin babaları kənd ərazisinə təxminən XVII əsrdə məskunlaşıb. Belə ki, 1993-cü ilin aprelində kəndin köhnə qədristanlığında qədim bir qəbir vardı. Qəbrin üstündə ərəb əlifbası ilə həmin şəxsin 1660-cı ildə vəfat etdiyi göstərilmişdi. Amma kənddə bundan əvvəl də yaşayış olub. Belə ki, ötən əsrin 80-ci illərinin ortalarında kəndin sakinlərinin sayı artdığından Başlibelin yuxarı və aşağı hissəsində yeni evlər tikilməyə başladı. Bu zaman kəndin aşağı hissəsində yamacda ev yerləri hazırlanarkən torpağın təxminən 3-4 metr dərinliyində qəbrlər aşkarlandı. Bəzi qəbrlərdə insan skeletləri gildən hazırlanan xüsusi əşyaların içərisində olub. Həmçinin, qəbrlərdən müxtəlif bəzək əşyaları, dəmir sikkələr tapılıb. Həmin əşyalar Kəlbəcər Diyarşunaslıq muzeyinə təhvil verilib. Amma bu tarixi eksponatlarının böyük bir hissəsi Kəlbəcərin işğalı zamanı dağıdılıb.

Aysel Məmmədova

Sevinc Fətəliyeva: AŞPA-ya üzv dövlətlər minaların xəritəsini Azərbaycana verməsi üçün Ermənistanla təzyiqlər etməlidirlər

Bu, artıq AŞPA-nın ikinci sessiyasıdır ki, Azərbaycan tədbirə qalib və ədaləti bərpə edən ölkə kimi qatılır.

AŞPA sessiyalarındakı müzakirələrə Qarabağdakı proseslərlə bağlı məsələlərin salınmasının istədik, amma reallığa uyğun olaraq, real zaman çərçivəsində və real faktlar əsasında. Antiterror əməliyyatları zamanı saxlanılan erməniləri “hərbi əsir” kimi göstərməyə çalışan Ermənistan tərəfinin bu gün bu mövzunu müzakirələrə çıxarması o ölkənin acınacaqlı vəziyyətindən xəbər verir və onun reallığı, həqiqəti görə bilməməsini nümayiş etdirir.

Sessiya müddətində Azərbaycan nümayəndə heyəti bir daha diqqətə çatdıracaq ki, artıq münəciyə həll olunub. Azərbaycan torpaqlarını azad edib və bu gün sülh prosesindən, Ermənistan tərəfindən 30 il işğal altında saxlandığı dövrdə tamamilə dağıdılmış Qarabağın bərpasından danışılmalıdır. Antiterror əməliyyatları zamanı saxlanılan erməniləri “hərbi əsir” kimi göstərməyə çalışaraq, bu mövzunu müzakirələrə çıxarmaq cəhdləri gülüncdür.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Sevinc Fətəliyeva söyləyib.

S.Fətəliyeva bildirib ki, Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri AŞPA-ya üzv dövlətlərə çağırışlar edərək, Ermənistanla təzyiq göstərməyin zəruriliyini bildirəcək. Hələ də mülki, günahsız insanlar Ermənistan tərəfindən basdırılmış minaların qurbanı olur. Ermənistan minalanmış ərazilərin xəritəsini hələ də təqdim etməyib. Erməni tərəfinin bu hərəkəti insanlığa qarşı cinayətdir, o, belə cinayətləri davam etdirir. Bu istiqamətdə Ermənistanla təzyiqlər edilməli və tədbirlər görülməlidir. Ancaq hansısa saxtalaşdırılmış məlumat üzərində “əsir” mövzusunun müzakirəyə çıxarılması gülüş doğurur.

“Hər kəs yaxşı bilir ki, saxlanılan Ermənistan vətəndaşları üçtərəfli Bəyanat imzalananndan xeyli sonra - noyabrın 26-da Azərbaycan torpaqlarına yerləşdiriliblər. Bu təxribat qrupu Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərində aparılan antiterror əməliyyatları nəticəsində zərər-sizləşdirilib. Ermənistan isə onları hərbi əsir kimi təqdim etməyə cəhd göstərir. Burada müharibə əsirlərindən söhbət gedə bilməz, onlar cinayətkardırlar. Bu erməni təxribat qrupu Azərbaycan Ordusu və mülki əhaliyə qarşı terror fəaliyyəti təşkil etmək məqsədilə azad edilmiş ərazilərimizə qanunsuz olaraq yerləşdirilib, hərbiçilərimizi və dinc insanları qətlə yetiriblər. Bu məsələ Azərbaycanın qanunları çərçivəsində həllini tapa bilər”, - deyə S. Fətəliyeva vurğulayıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, əgər insan haqları AŞPA üçün vacibdirsə, onda 1990-cı illərdə Birinci Qarabağ müharibəsi dövründə ermənilər tərəfindən əsir götürülmüş azərbaycanlılar haqqında niyə danışılır?! Otuz ildir bu insanların taleyi barədə heç bir məlumat yoxdur. Ermənistan Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi ilə əməkdaşlıq etmədi.

Azərbaycan tərəfinin Qarabağdakı erməni vandalizminə dair faktları beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırması onların xislətini açıb göstərir. Bu gün 30 il işğal altında olan ərazilərdə Azərbaycanın mədəni və dini irsinin, təhsil ocaqlarının ermənilər tərəfindən viran edilməsindən danışılmalıdır. Qarabağda hər şey məhv edilib, Ermənistanın bu vandalizminə reaksiya və cavab verməyən Avropa Şurası insan haqlarından necə danışa bilər?!

Vüqar Bayramov: Zəngəzur dəhlizi kifayət qədər böyük iqtisadi potensiala və təbii resurslara malik olan regionu birləşdirəcək

“Prezident İlham Əliyev Zəngəzur dəhlizinin reallığa çevrildiyini bəyan edib. Zəngəzur dəhlizi 1.1 trilyon dollardan çox nominal ümumi daxili məhsulu olan türkdilli ölkələri iqtisadi baxımdan birləşdirməklə yanaşı ölkəmizin strateji əhəmiyyətini də artıracaq. Dəhliz kifayət qədər böyük iqtisadi potensiala və təbii resurslara malik olan regionu birləşdirəcək”. Bu fikirləri Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov deyib.

Deputat bildirib ki, Zəngəzur dəhlizinin istifadəyə verilməsi eyni zamanda Azərbaycanın regionun nəqliyyat qovşaqlarının habına çevirəcək. Azərbaycan Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin formalaşmasında yaxından iştirak edir, birbaşa həmin nəqliyyat dəhlizlərinin regional hissəsinin inkişafına, həm də maliyyə dəstəyi nümayiş etdirir. Bu Naxçıvanın Azərbaycanın əsas ərazisi vasitəsilə həmin nəqliyyat dəhlizlərinə çıxışını təmin edəcək. Xüsusən də, Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizinə naxçıvanlı iş adamlarının çıxışının təmini baxımından əhəmiyyətli olacaq.

Millət vəkili sözlərinə görə, dəhliz Azərbaycanın öz eksklavı olan Naxçıvan Muxtar Respublikası və Türkiyə ilə əlaqələri də gücləndirəcək, ölkəmizin geoiqtisadi əhəmiyyəti daha da artıracaq: “Ən əsası, türk dünyası uzun illərdən sonra yenidən Zəngəzur dəhlizi vasitəsi ilə birləşəcək”.

Azərbaycanda COVID-19-a qarşı peyvənd olunanların sayı açıqlandı

Azərbaycanda son sutkada koronavirus (COVID-19) əleyhinə 19 vaksin vurulub. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan SİA-ya verilən məlumata görə, bir gündə birinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı 16, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı 3 nəfərdir. Ölkədə vurulan vaksinlərin ümumi sayı 1337380, birinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların ümumi sayı 889232, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı isə 448148 təşkil edir.

Azərbaycanda 995 nəfər COVID-19-a yoluxub

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 995 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 1136 nəfər müalicə olunaraq sağalıb. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan SİA-ya verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 29 nəfər vəfat edib.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət			
Ümumi	Bu gün	19.04.2021	
Ümumi yoluxmuşların sayı	301661	995	
Ümumi sağalanların sayı	265539	1136	
Atəş xətti sayı	31953		
Ümumi ölümlərin sayı	3114879	5955	
Ümumi ölümlərin sayı	4169	29	

Azərbaycan dövləti ermənilərin global informasiya məkanında yaratdıqları mifləri dağıtmağa nail olub

Milli Məclisin deputatı, YAP İdarə Heyətinin üzvü
Ramin Məmmədovun yap.org.az-a müsahibəsi

- Ramin müəllim, bir neçə gün öncə ADA Universitetində keçirilən "Cənubi Qafqaza yeni baxış: münəqişədən sonra inkişaf və əməkdaşlıq" adlı beynəlxalq konfrans zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin fikirləri, xarici ekspertlərin suallarına geniş və əhatəli cavabları gündəmin əsas mövzularından biridir. Bu barədə fikirləriniz bilmək istərdik...

- "Cənubi Qafqaza yeni baxış: münəqişədən sonra inkişaf və əməkdaşlıq" adlı beynəlxalq konfransda cənab Prezident İlham Əliyev regionda baş verən proseslərlə bağlı fikirlərini bildirib, dövlətimizin mövqeyi ilə bağlı mühüm mesajlar verib. Şübhəsiz ki, bu, Azərbaycan həqiqətlərinin, ölkəmizin 44 günlük müharibədə qazandığı şanlı qələbə sayəsində regionda yaranan yeni reallıqların dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması baxımından böyük önəm daşıyır.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan dövləti məqsədyönlü siyasət sayəsində qısa müddətdə ermənilərin global informasiya məkanında yaratdıqları mifləri dağıtmağa nail oldu. Xüsusi olaraq vurğulamaq lazımdır ki, 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Prezident İlham Əliyev özünün praqmatik informasiya siyasətini daha da intensivləşdirdi. Xatırladım ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev müharibənin davam etdiyi 44 gün ərzində dünyada böyük populyarlığa malik olan 30-dan çox transmilli media qurumuna müsahibələr verdi. Həmin müsahibələri götürən müxbirlərin bəziləri özlərini açıq-aşkar qərəzli aparır, təhrikədi və ittihamədi suallar verməkdən belə çəkinmirdilər. Ancaq həmin müxbirlər qərəzli suallarına dövlət başçımızdan, bir qayda olaraq, obyektiv və əsaslandırılmış, tutarlı cavablar alırdılar. Prezident İlham Əliyev sözügedən müsahibələr zamanı yüksək nətiqlik bacarığı, diplomatik məharət göstərdi.

Prezident İlham Əliyevin Vətən müharibəsi dövründə 30-a yaxın aparıcı transmilli media qurumuna verdiyi müsahibələri, çıxışları, bəyanatları, xarici jurnalistlərlə keçirdiyi 4 saatlıq mətbuat konfransı, son olaraq ADA Universitetində dünyanın aparıcı beyin mərkəzlərinin nümayəndələri ilə görüşə qatılması, habelə mühüm beynəlxalq platformalarda söylədiyi nitqləri, müzakirələrdə iştirakı aydın göstərir ki, O, təkə dövlət idarəçiliyi, daxili və xarici siyasət məsələlərinə deyil, həm də dövlətin informasiya siyasətinə yeni strateji baxış nümayiş etdirir.

Prezident İlham Əliyevin yeni informasiya strategiyası şəffaf, obyektivlik, sistemlilik, operativlik kimi prinsiplərə əsaslanır, milli maraqların müdafiəsi, ölkə həqiqətlərinin müasir üslubda dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, cəmiyyətin hərtərəfli məlumatlandırılması, ictimai rəyə hörmət kimi mühüm amillər üzərində qurulub. Təsəvvüf deyil ki, nüfuzlu ekspertlər Prezident İlham Əliyevin müzakirə və debatlarında, mətbuat konfranslarında ən mürəkkəb suallara açıqlığını və onları peşəkar formada cavablandırmaq bacarığını, dərin məntiqə, intellektə, diplomatik məharətə malik olmasını, dünyada, regionumuzda və ölkəmizdə baş verən hadisələr və cərəyan edən proseslər barədə geniş məlumatlılığını, elmi-politoloji biliyini yüksək qiymətləndirir və dövlət başçımızın dünya səviyyəli siyasətçi olduğunu bildirirlər.

Birmənalı şəkildə demək mümkündür ki, istər Vətən müharibəsi dövründə, istərsə də münəqişədən sonrakı mərhələdə Prezident İlham Əliyevin informasiya

saahəsində fəaliyyəti Ermənistanın, erməni lobbisinin, həmçinin Azərbaycanı istəməyən xarici qüvvələrin yalanlarının ifşa edilməsində, beynəlxalq ictimaiyyətin obyektiv məlumatlandırılmasında çox mühüm rol oynadı. Deyilənlər baxımından dövlət başçımızın ADA Universitetində dünyanın aparıcı beyin mərkəzlərinin nümayəndələri ilə görüşdə verdiyi mesajlar da böyük aktualıq daşıyır. Prezident İlham Əliyev konfransda çoxsaylı sualları yenə də yüksək diplomatik məharətlə cavablandıraraq Azərbaycanın Vətən müharibəsində işğaldan azad edilən ərazilərdə bərpa işlərinə, infrastruktur quruculuğuna başladığını, eyni zamanda, regional əməkdaşlıq üçün yaranan perspektivlərin reallaşdırılmasından ötrü öz imkanlarını təqdim etməyə hazır olduğunu diqqətə çatdırdı.

- Dövlətimizin başçısı beynəlxalq konfransda ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətinə də toxunub. Yeri gəlmişkən, bugünlərdə həmsədrlər bəyanatla çıxış ediblər. Bu bəyanata münasibətiniz necədir?

- Həmin bəyanatla tanışam. Bilirsiniz ki, rəsmi səviyyədə həmsədrlərin bəyanatına münasibət bildirilib. 1992-ci ildən fəaliyyət göstərən ATƏT-in Minsk qrupu münəqişənin həlli istiqamətində heç bir real addım atmadı, əksinə işğalçı ilə işğala məruz qalan tərəfə bərabər münasibət sərgilədi. Bu isə yaddaşlarda daha çox "turist səfərləri edən diplomatlar" kimi qalan ATƏT-in Minsk qrupunun tərəfsizlik prinsipini pozduğunu sübut etdi.

Əslində, Minsk qrupunun həmsədrlərinin bu cür "fəaliyyəti" dolayısi yolla işğalçı Ermənistanın status-kvonu saxlamaq planlarına dəstək xarakteri daşıyır. 44 günlük Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Zəfər qazanan Azərbaycan ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etdi və bununla da Dağlıq Qarabağ münəqişəsi artıq tarixə qovuşdu. Hesab etmək olardı ki, heç olmasa bundan sonra həmsədrlər özlərində güc tapıb düzgün istiqamət götürəcəklər. Lakin görünən odur ki, onlar nə buna cəhd etmirlər, nə də ki, bundan sonrakı proseslərlə bağlı hər hansı təkliflə çıxış etmirlər.

ADA Universitetində keçirilən "Cənubi Qafqaza yeni baxış: münəqişədən sonra inkişaf və əməkdaşlıq" adlı beynəlxalq konfransda bu məqama toxunan Prezident İlham Əliyev bildirib: "Biz, həmsədrlərin - Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları və Fransanın mövqeyinin nədən ibarət olduğunu bilməliyik. Onlar Minsk qrupunun gələcək fəaliyyətini necə görürlər? Çünki bu quruma həmsədrlik edən onlardır. Bu da bizim mövqeyimizdir. Münəqişə öz həllini tapdıqdan sonra problemin həllinə kömək etməli olan qrupun fəaliyyətinə yer varmı? Bilmirəm. Eyni zamanda, mən bizə artıq Minsk qrupu lazım deyil, çıxın gedin də deyə bilmirəm. Xeyr. Nəyə görə bunu deyim ki? Buna görə mən onlara diplomatik şəkildə düşünməyi və kreativlik göstərməyi xahiş etdim. Onlar bu 29 il ərzində çox kreativ olublar. Bir az da kreativlik göstərsinlər".

Beləliklə, Azərbaycan tərəfinin haqlı mövqeyi ortadadır. Artıq Dağlıq Qarabağ münəqişəsi yoxdur. Və deməli həmsədr

lər bundan sonra postmünəqişə dövrü üçün hansı addım ata biləcəklərinə dair konkret təkliflərlə çıxış etməlidirlər, ancaq hələ ki, biz bununla bağlı konkret mövqenin sərgiləndiyini görmürük.

- Bakıda Hərbi Qənimətlər Parkı yaradılıb. Sizcə, belə bir parkın yaradılmasının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham

Əliyevin açılışını etdiyi Hərbi Qənimətlər Parkı Vətən müharibəsində parlaq qələbəmizi, düşmənin isə ağır məğlubiyyətini özündə ehtiva edir. İkinci Qarabağ müharibəsində Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə şanlı ordumuz düşməni diz çökdürdü. Bu dünya tarixində görünməmiş Vətən müharibəsi idi. Düşmənin və onların havadarlarının ağılına belə gəlməzdi ki, Azərbaycanın vətənpərvər oğulları torpaqlarımızı həm tezliklə, həm də belə bir cəsarətlə işğalçılardan təmizləyəcək.

Uzun illər davam edən diplomatik danışıqların fayda verməməsi, düşmənin davamlı təxribatları Azərbaycan xalqını hərbi yolla torpaqlarını azad etməyə məcbur etdi və möhtəşəm qələbə qazandı. Azərbaycanın "dəmir yumruğu" işğalçı Ermənistanla ehtiva verdi ki, bu işğalçı ölkə tarixboyu onun zərbəsinin ağırlığını unuda bilməyəcək.

Bu gün qarşıda duran əsas vəzifələrdən biri Vətən müharibəsindəki qələbənin əbədiləşdirilməsidir. Vətən müharibəsində tarixi qələbənin əbədiləşdirilməsinə xidmət edən vacib layihələrdən biri Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə reallaşan Hərbi Qənimətlər Parkının yaradılmasıdır. Hərbi Qənimətlər Parkında təqdim olunan hər bir nümunə Azərbaycan əsgərinin qəhrəmanlığını və rəşadətini tərənnüm edir. Minalanmış sahələr, toxunarkən səs salan tikanlı məftillər, zirehli texnikanın hərəkətinin qarşısını alan dəmir konstruksiyalar və materiallar, dərin xəndəklər, betonlaşdırılmış istehkamlar, bombalardan qorunmaq üçün bunkerlər və onların arasındakı tunellər işğalçıların Azərbaycan Ordusu ilə təmas xəttində yaratdıqları müdafiə mövqeyinin ayrı-ayrı elementləridir. Bu cür gücləndirilmiş müdafiə xəttinin yaradılması, ilk növbədə, onu göstərirdi ki, Ermənistan işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarını heç vaxt sülh yolu ilə azad etmək fikrində olmayıb. Bu mənada, ötən il sentyabrın 27-də əks-hücuma başlayan Azərbaycan Ordusunun bölmələri çətin bir şəraitdə döyüşə atılmalı olmuşdular. Buna baxmayaraq, ordumuz əks-hücum əməliyyatlarına başladığı cəbhənin bütün istiqamətlərində ehtiva döyüşlərinin ilk günü Ermənistanın əsas müdafiə mövqələrini darmadağın edərək düşməni geri oturtdu. Qəhrəman Azərbaycan əsgərləri işğalçının alınmaz hesab etdiyi istehkamları ilk həmləyə ehtiva keçirdilər. Bütövlükdə, döyüşlərdə düşmənin yaratdığı bütün mövqələr ard-arda yüksək hərbi peşəkarlıqla darmadağın olundu və işğalçı əsgərlərin böyük qismi məhv edildi. Bununla yanaşı, Azərbaycan Ordusu müasir hərbi texnologiyaları döyüş şəraitində uğurla tətbiq etməklə Ermənistanın Qarabağdakı bütün hərbi infrastrukturunu və hərbi texnikasını sıradan çıxardı. Beləliklə, Hərbi Qənimətlər Parkı Azərbaycan Ordusunun döyüş əzminin, qəhrəmanlığının təəcəssümüdür.

MƏTLƏB
Metlebsalahov@mail.ru

Paşinyan:
Putinin vacib
layihəsi!

Deyir, bu dünyanın işini bilmək olmur, nə gətirəcəyi, kimi hara sürükləyəcəyi naməlumdur. El-oba folklorunda deyildi ki, çərxi-fələk elə dövrən edir ki, kimin sonu necə bitəcək bilmək olmur, zaman dəyirmanı fırfırası kimi çox şeyi dənliyələkədən keçirir. Zaman kimləri düşməne, dosta çevirmədi ki. Ən qatı düşmənlər dosta, ən möhkəm dostlar bir andaca ömürlük düşməne çevrildilər. Dünya dediyin, çərxi-fələk dediyin budur...

İndi Ermənistanda baş verənlər də, əslində siyasət fələyinin ibrət dərslidir. Bir zamanlar Vladimir Putinin sevimli dostu olan Robert Köçəryan, Kreml sahibinin müti qulu olan Serj Sarkisyan indi Nikol Paşinyanın əlində yumağa döndür qalınlar. Daha doğrusu daha onlar güvəndikləri dağa lazım deyillər, atılıblar bir küncə. Vladimir Vladimiroviç üçün hazırkı mərhələdə özünün yeni layihəsi olan yekəqulaq paşka önəmlidir, vəssalam. Siyasətin və həyatın əsl mahiyyətidir bu. İşə yarayırsansa lazımsan demək, yox artıq rolun bitibse, o zaman dərslərini bilməyən şagird kimi atırlar səni bir küncə.

Düzdür, balacaboy KQB generalı Robertlə Serji bir küncə atdı, daha onlar ancaq hərdən xatırlanacaq köhnə xatirə əşyası kimi görünürlər, vəssalam. Amma V.Putin Ermənistan üzərindən Rusiyanın Qafqazdakı yeni yüzillik layihəsini şəkilləndirir. Demək KQB generalı Ermənistandan heç vaxt əl çəkməyib. Bir ara "Kreml sahibi Ermənistanı yerində oturtdu, Moskva daha Ermənistanla sahiblik etməyəcək, V.Putin erməniləri taleyin ümidinə buraxıb, Rusiya öz maraqlarına görə erməniləri Azərbaycana qurban verdi", - deyər həşir qoparırdılar.

Həmişə nağıl dolu fəziyyədir, vəssalam. Rusiya heç zaman Ermənistanı əldən buraxmaz. Hələ o ki qala Ermənistanı Corc Soros qurban verə. Baxın, V.Putin istəsə belə bu mümkün deyil. Ermənilər yüz illər boyu ruslar üçün Qafqazda ov tulası olublar, yenə də belədir, yüz illər bundan sonra da belə olacaq. Bu, dəyişməsi heç zaman mümkün olmayan reallıqdır. Bu gün Moskva N.Paşinyan üzərindən yeni və hələ sirrə olaraq qalan yeni layihəsinə start verib. N.Paşinyan indi Vladimir Putinin ən sevimli "övlədidir", vəssalam.!

Mən deyəndə ki, yekəqulaq paşka Kreml xozeyinin siyasi oğulluğudur, onun sirlə planları üçün siyasi səhnəyə gətirilən siyasi aktyordur, bir çoxları deyirdilər ki, N.Paşinyan C.Sorosun planıdır, özü də Moskvaya qarşı. Moskvaya qarşıya özü də...

Di gələn bir iki kəlmə deyim, siz də oxuyun. Ermənistanla qanlı diktatura quran, qarşısına keçəni məzarlığa və həbsxanaya yollayan S.Sarkisyan ermənilərin elə nifrətini qazanmışdı ki, "Qarabağ klani"na qarşı meydana çıxan istənilən küçə dərvişi ermənilər üçün qəhrəman sayılırdı. Moskva da yaratdığı bu vəziyyətdən əla yararlandı. Özü-nün regiondakı yeni layihəsi üçün müti S.Sarkisyanı asanlıqla qurban verib yeni siyasi aktyorunu erməni ictimai rəyində sırıd. Erməniləri qanlı diktaturadan qurtaran "inqilabçı qəhrəman"....

Moskva tarix boyu çox belə Paşinyanları kütləyə qəhrəman kimi sırayıb. O ki qala ermənilər kimi müti və yaltaq sürü ola. Kreml həmişəki kimi, Qafqazdakı sevimli və vaz keçilməz köpəyi olan Ermənistan üzərindən gələcək yüz illi hədəfləyən planını işə salıb. Elə son bir neçə ildə N.Paşinyanın siyasi oyunlarına diqqətlə nəzər salmaq kifayət edir ki, onun kimin adamı olduğunu dəqiqləşdirənsən. Axı bunu necə başa düşməyəsən ki, Moskva Qafqazda yüz illərdir ona-buna "hürdürdü", siyasi ov iti kimi istifadə etdiyi yeganə sadiq nökrəni C.Sorosla bağışlasın?, -qəti mümkün-süzdür.

Cəmi 2-3 gün bundan əvvəl N.Paşinyan Vayotszor bölgəsində əhali ilə görüşündə ehtiva fikirlər açıqladı ki, ruspərestlər belə başlarını aşağı saldılar. Nə deyir paşka: Deyir Ermənistanla hücum Rusiyaya qarşı hücum deməkdir. Deyir ki, "bizim vahid təhlükəsizlik sistemimiz mövcuddur və biz ona sadiqıq!".

Bax, demir ki, C.Soros dədəmdir, demir ki, qərb inteqrasiyamız üçün önəmli məsələdir, demir ki, Avropaya yol alırıq. Deyir ki. Ermənistanla hücum Rusiyaya hücmdur. Heç Gürcüstandakı ruspərest Bidzina İvanişvili hökuməti kimi Avropaya əl uzatmaq belə istəmir.

Nikolcan necə C.Sorosun "uşağıdır" ki, hakimiyyətə atlandı ki ilk gündən Moskvanın uzaq planları üçün nəzərdə tutulan qısa təyinatlı layihələr üçün tər töküür?. V.Putin, alçaq diktatorlar R.Köçəryan və S.Sarkisyanla bu işləri görə bilərdimi?,-qətiyyən. Moskvaya yeni və heç bir zədəli imici olmayan, siyasi baxımdan "podmayak" siyasi obraz lazımdır. Bu da yekəqulaq paşka oldu. Dünən ac-yalavac jurnalisti olan, çantası ciyində "inqilabçı" Paşinyan...

V.Putin erməniləri həm də bir vaxtlar körpə uşaqlarını diri-diri oda atıb yandırdıqları azərbaycanlıların haqlı şikayətindən qurtardı. Xocalıdakı vəhşi genosidən alçaq baskarları, azərbaycanlı körpələri diri diri şişə keçirib odda qızardan alçaqlar Xankəndidə qısınıb gizlənə bildilər. İndi onları orada V.Putinin müsəlman generalı Muradov qoruyur. Yoldaş Muradov!

Bax bu da filmin sonu...

Bir əsrlik tarixi yolda

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə yüksək elmi-pedaqoji kadrların yetişdirilməsində xidmətləri olan ADPU-nun 100 illik yubileyi qeyd olunacaq

Dövlət Pedaqoji Universiteti adını alıb. 2021-ci ildə respublikamızın ilk ali pedaqoji təhsil ocağının - Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin fəaliyyətə başlamasının 100 illiyi tamam olur. Ölkədə yüksək ixtisaslı pedaqoji və elmi-pedaqoji kadr yetişdirilməsi sahəsində mühüm xidmətləri nəzərə alınaraq Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin 100 illik yubileyinin qeyd olunması ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin 100 illik yubileyinə dair tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirəcək və Azərbaycan Respubli-

kasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll edəcəkdir.

Qeyd edək ki, ADPU ölkəmizdə ali pedaqoji məktəblər arasında universitet statusu alan ilk tədris və elm ocağıdır. Belə ki, 1991-ci ildə Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə bu ali məktəbə universitet statusu verilmiş və ölkəmizin təhsil tarixində xüsusi yer tutan, zəngin ənənələrə malik ali təhsil müəssisələrindəndir. Yarandığı vaxtdan etibarən universitet respublikamızla yanaşı, bir sıra digər ölkələr üçün elmi-pedaqoji kadr hazırlanması işini müvəffəqiyyətlə həyata keçirmişdir. 100 illik tarixində ölkəmizin ictimai, elm və mədəniyyətində rol oynamış kifayət qədər mütəxəssislər hazırlamışdır. 100 il əvvəl yaranmış institutun ilk direktoru Odessa Universitetinin məzunu Fətulla bəy Rzabeyli, direktor müavini Tiflis Müəllimlər İnstitutunun məzunu Həbib bəy Mahmudbəyov olmuşdur.

ADPU bu günə kimi saysız-hesabsız professorlar, dosentlər, elm-

lər namizədləri, akademiyanın müxbir üzvləri və s. elm xadimləri hazırlayıb. Hazırda ADPU-da filiallar və Pedaqoji Kollektə birlikdə təxminən 20 minə yaxın tələbə təhsil alır. Universitetdə 70-ə yaxın elmlər doktoru, 60-dan çox professor, 300-ə yaxın dosent, 350-dən çox fəlsəfə doktoru çalışır. ADPU-da ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində 22 ixtisas, magistratura səviyyəsində isə 20 ixtisas üzrə pedaqoji kadr hazırlanır.

“Azərbaycan Pedaqoji İnstitutu böyük və çətin yol keçmişdir. Onun kollektivi Azərbaycan ümumtəhsil məktəbinin inkişafında böyük xidmət göstərmiş, institut xalq maarifi üçün yüksəkixtisaslı kadrlar ocağına çevrilmişdir. Özünü müəllimliyə həsr etmiş insan ən şərəfli insandır”, deyərək Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev bildirmişdir. Bu ali təhsil ocağında Ulu Öndərin zəngin irsinin gənc nəsəyə çatdırılması məqsədilə “Heydər Əliyev məktəbinin lektoriyası” təşkil edilib və möhtəşəm Heydər Əliyev Mərkəzi yaradılıb. Heydər Əliyevin irsini dərinlən öyrənmək məqsədilə

universitetin professor-müəllim heyəti, magistr və doktorantları üçün xüsusi kurslar təşkil edilib.

Pedaqoji Universitet Azərbaycan elmi və təhsilin inkişafına dəyərli töhfələr verən tanınmış alimlər yetişdirib. Mikayıl Müşfiq, Budaq Budaqov, İsmayıl Şıxlı, Həsən Mirzə, Yusif Məmmədliyəv, Zəhid Xəlilov, İsa Həbibbəyli və onlarla belə ziyalılar universitetin məzunlarıdır. Universitet bu gün dünya ölkələrinin ali təhsil ocaqları ilə əlaqələrini möhkəmləndirib. Belə ki, ADPU 30-dan artıq xarici universitet ilə əməkdaşlıq edir, tələbə mübadiləsi həyata keçirir. Türkiyənin 11 universitetində “Mövlana” mübadilə proqramı çərçivəsində tələbələr üçün təhsil şəraiti yaradır. Partnyor universitetlərdən olan tələbə və müəllimlər qarşılıqlı olaraq bu proqramdan yararlanırlar. Ümumilikdə Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, Rumıniya, ABŞ, Qazaxıstan, Litva, İndoneziya, İsveçrə və digər ölkələrin universitetləri ilə əməkdaşlıq edir. Şərəfli inkişaf yolu keçən ADPU-nun son illərdə təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlər diqqətəlayiqdir. Universitet müəllim hazırlığı sahəsində və pedaqoji təhsilin inkişafı naminə bu gün də uğurlu fəaliyyəti ilə müstəqil Azərbaycanın inkişafına töhfələrini əsirgəmir.

Zümrüd BAYRAMOVA

“Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın parlamentdəki çıxışının və səsləndirdiyi fikirlərin əsasında səbəbləri var. Bu günün realıqları həm də erməni xalqının, erməni siyasətçilərinin xislətinin özündə əks etdirir”. Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyasət Komitəsinin sədri, millət vəkili Tahir Rzayev deyib.

Komitə sədri xatırladı ki, tarixən erməni siyasətçiləri, erməni rəhbərləri satqıncılıqla, xəyanətlərlə, başqalarını ləkələməklə, böhtan və yalanla məşğul olublar və bu gün də bu belədir.

“Erməni dövləti xəyanət üzərində qurulub. Erməni xalqının mayasında xəyanət, riyakarlıq, təcavüzkarlıq var. Bu əvvəllər də belə olub, bu gün də belədir və ələ bilərəm gələcəkdə də belə olacaq. Çünki, bunların qanından bu xəyanəti, bu riakarlığı, bu yalançılığı, böhtançılığı heç vaxt çıxarmaq olmaz. Ona görə ki, onlar belə dərs alıblar. Körpəlikdən, beşikdən onlar millətçilik ruhunda kökləniblər, onlara böyükləri belə dərs keçib, “azərbaycanlı, türk sənin düşmənidir, onları öldür, əz, başını kəs, gözü-nü çıxar”, məsləhətləri veriblər, öyüdləri bu olub. Bu gün də əlbəttə ki, onlar məğlubiyyətin acısını daddıqları bir vaxtda günahı bir-birlərinin üstünə yıxmalıdırlar. Səbəb nədir? Səbəb odur ki, Ermənistan son illərdə rəhbərlik edənlərin hamısı xarici ölkələrin agentləri, satılmış adamlardır. Onların heç biri xalqın istəyi ilə, xalqın tələbi ilə hakimiyyətə gəlməyiblər. Onlar qan üstündə, insanların başını kəsməklə, xəyanət etməklə, təcavüzlə hakimiyyət gəliblər və bu gün də hakimiyyətdə olduqları bir dövrdə bir-birlərini mütəq günahlandırmalıdırlar. Ter-Petrosyan da millətçi idi. Sarkisyan, Köçeryan da Qarabağ kartı üzərində hakimiyyətə qədildir. Onların hansı ölkələrə xidmət elədikləri yaxşı məlumdur. Paşinyan Sorosun yetirməsidir, onun övladı, balası sayılır. Digərləri, bu gün ikinci dərəcə hakimiyyətdə olanlar, Müdafiə Nazirliyində, xarici işlər Nazirliyində və digər sahələrdə işləyənlərin əksəriyyəti xarici ölkələrin əlaltılarıdır və xarici ölkələrə xidmət edirlər. Onların hər biri erməni xalqının taleyi ilə yox, özlərinin taleyi ilə, var-dövlətlərini artırmaq, vəzifə tutmaq məşğuldurlar və bunun üçün vəzifəyə gəliblər. Ona görə də bu gün bir-birlərini təqsirləndirirlər, bir-birlərini təhqir edirlər, bir-birlərinə qəsd edirlər və parlamentdə də Paşinyan məğlubiyyətin səbəbləri-

ni həmin dönüklərin, həmin xəyanətkarların üzərinə atırlar. Əslində o bir çox fikirlərdə düzdür, doğrudur. Çünki, bugünkü hadisələrə baxanda görürük ki, hakimiyyətə gəlmək istəyənlər kimlərə xidmət edir, kimlərdən dəstək alırlar və kimlərin sifarişli işləyirlər.

Paşinyanın özü özünün hansı yollarla hakimiyyətə gəldiyini bilir və bunu nəinki erməni xalqı, bütün dünya da bilir. Bilir ki, o kimin əlaltısıdır və keçmişdə hakimiyyətdə olan rəhbərlərin də tərcümeyi-halı hər birimizə yaxşı məlumdur. Ona görə də bunlar günahı bir-birlərinin üstünə yıxmalıdırlar. Çünki, bunların hakimiyyəti dövründə erməni xalqı aldadılıb, erməni xalqı, erməni dövləti satılıb. Bu adamlar süni şəkildə Qarabağ münacişəsi yaratmaq, mif yaratmaq, yalan, böhtan işlətməklə, erməni xalqını uzun illərdir bəlalara salıblar və Ermənistanın bugünkü vəziyyəti göstərir ki, illərlə, son 30 ildə hakimiyyətdə olanlar dövlətin əleyhinə işləyiblər, dövlətə, xalqa xəyanət ediblər. Onlar Ermənistan üçün heç bir əhəmiyyətli tədbir həyata keçirməyib, iş görməyiblər.

Qarabağ kartı üzərində hakimiyyətə gələnlər ancaq var-dövlət toplayıblar, ancaq öz ağalılara qulluq göstəriblər, erməni xalqını talayıblar, erməni xalqını məhv ediblər, onları bəlalara salıblar. Paşinyan hakimiyyətə gələndən sonra əlbəttə ki, bəlalara salıblar hamısını onun üzərinə atmaq, müharibədə uduzmalarına görə ancaq onu günahlandırmaq o qədər də dügün deyil və bütün səhvləri onun üzərinə yıxmaq olmaz. Çünki, erməni ordusu yox idi, erməni ordusu bir mif idi, bir saxta silahlı birləşmələrdən ibarət idi. Ancaq havadarları müdafiə etdiklərinə görə, ermənilər müəyyən dövrdə, 90-cı illərdə, hakimiyyətsizlik illərində bu torpaqları işğal etmişdilər və işğal etdikləri bu torpaqlarda uzun müddət öz mövqelərini möhkəmləndirə bilmişdilər. Sözsüz ki, bu illərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev dəfələrlə beynəlxalq tribunalardan, eləcə də xarici ölkələrin dövlət başçıları ilə görüşlərdə

səsləndirmişdi ki, biz sülhün, əmin-amanlığın, qarşılıqlı əməkdaşlığın tərəfdarıyıq və Ermənistan Silahlı Birləşmələri işğal etdikləri torpaqlardan geri çəkilməlidirlər, biz qonşuluq şəraitində yaşamalıyıq. Göstərmişdi ki, bunun üçün əldə lazımı beynəlxalq sənədlər, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi var, İslam Əməkdaşlıq Konfransının, Qoşulmama Hərəkatının, digər mötəbər təşkilatların lazımı qərar və qətnamələri var, ermənilər bu beynəlxalq normalara, prinsiplərə əməl etməlidirlər, işğal olunmuş torpaqlardan çıxmalıdırlar və ondan sonra biz müəyyən məsələləri, müəyyən problemləri həll etməliyik. Ancaq 30 ildə ermənilər bunu etmədilər və 30 ildə Ermənistan iqtisadiyyatı, erməni xalqının sosial həyatı geriləməyə başladı. Çünki, onlar millətçilik siyasəti yeridirlər və millətçilik siyasəti heç bir xalqa xeyir verə bilməz”, deyərək komitə sədri işğalçı ölkə ilə bağlı bir sıra məqamlara toxunub.

Millət vəkili diqqətə çatdırıb ki, nəhayət, 2020-ci ilin 27 sentyabr tarixində ermənilər yeni bir təcavüz törətdilər və məhz bundan sonra Azərbaycan Prezidenti Ali Baş Komandan özünün döyüş əmrini verdi, 44 gün ərzində torpaqlarımız azğın düşməndən təmizləndi və onlar ağır məğlubiyyətə uğradıldılar.

“Bu müharibə göstərdi ki, həqiqətən də Ermənistan ordusu yoxdur, Ermənistan dövləti çox zəifdir, Ermənistan iqtisadiyyatı bərbad haldadır, erməni vətənpərvərliyi bir mifdir, ermənilərin öz xalqı haqqında uydurduqları o müdrik, vətənpərvər xalq, dövlət ifadələri boş hay-küyden baş-

qa bir şey deyil. 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli sənədlər bir daha deməyə əsas verir ki, Azərbaycan xalqı qalibdir, Azərbaycan bu gün diqqətə edən tərəfdir. Həm də bununla bərabər Azərbaycanın dövlət başçısı bildirir ki, əgər vaxtında Ermənistan rəhbərləri, Ermənistanın hərbi siyasəti dairəsi mənim dediklərimi eşitsəydilər, mənim təkliflərimi nəzərə alsaydılar, bu gün Ermənistan belə acınacaqlı bir vəziyyətə düşməzdi, böhran içərisində qalmazdı. Bu gün də Azərbaycan Prezidenti qonşuluq şəraitində yaşamaq, Ermənistanı ağır vəziyyətdən çıxarmaq, nəinki iki dövlət arasında, regionda sabitliyi yaratmaq, əlaqələri möhkəmləndirmək fikrindədir. Çox təəssüflər olsun ki, bu təkliflər Ermənistanı bir təşviş yaradır. Hətta təşvişə bərabər onlarda bir müharibə hissi alovlandırır.

Onlar məğlubiyyəti qəbul etmirlər. Onlar düşükləri vəziyyəti dərinlən qiymətləndirmirlər. Onlar Azərbaycan xalqının, Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan Prezidentinin hansı gücə, iradəyə malik olduğunu hələ də dərinlən dərk etməyiblər. Yalançı revans götürmək, ordunu möhkəmləndirmək, səfərbərlik etmək haqqında fikirlər səsləndirilir. Azərbaycanı qaniçən, təcavüzkar adlandırılır və yenə də sərəmsə fikirlərlə özlərinin millətçilik niyyətlərini həyata keçirmək arzusundadırlar. Parlamentdə səsləndirilən fikirlər var. Orada şərh olunan bir çox müddəalar var. Sözsüz ki, bu erməni xalqının özünün əleyhinədir. Bu gün erməni siyasətçiləri qarşıdurmadadırlar. Əlbəttə ki, onlar bir-birlərini ittiham etməlidirlər, bir-birlərini təhqir etməlidirlər. Çünki, heç kim günahı öz üzərinə götürmək istəmir. Onlar bütün günahları yığıb Paşinyanın üstünə qoymaq istəyirlər. Ancaq, Paşinyan iki ildir hakimiyyətdədir. Ondən əvvəl 28 il, 30 il hakimiyyətdə olanlar tamamilə öz yaxalarını bu cəzadan kənarda qoymaq istəyirlər. Bu, əlbəttə ki, təəssüf doğurur. Bu gün dünyanı uzaqgörən siyasətçiləri, beşəri ideya daşıyan insanları Ermənista-

nın bu mübarizəsini, millətçilik ideologiyasını qınayırlar və hətta ermənilərin o xeyirxah insanları, o gələcəyi görən ziyalıları Ermənistanın qonşu dövlətlərlə münasibətlərini yaxşılaşdırmasını onun gələcək inkişafı kimi dəyərləndirirlər və bundan sonra millətçilik meyillərindən əl çəkməyi erməni xalqına tövsiyyə edirlər.

Əlbəttə ki, üçtərəfli bəyənətdə əksini tapan o müddəalar hərtərəfli həyata keçirilərsə, nəqliyyat infrastrukturunu bərpa olunarsa, yollar açılsas, Ermənistan iqtisadiyyatı gələcəkdə inkişaf edə bilər, ermənilər bu ağır böhrandan çıxıa bilərlər. Çünki, bu yolların açılması həm Ermənistan, Azərbaycan üçün, həm də qonşu dövlətlər üçün, Türkiyə üçün, İran üçün, Rusiya üçün, Gürcüstan üçün çox əhəmiyyətlidir. Bu regionda sabitliyin yaranmasına, təhlükəsizliyin yaranmasına xidmət edən bir vacib məsələdir. Ancaq, yenə də deyirəm, bu gün ermənilər Türkiyəni, Azərbaycanı əvvəlki kimi özlərinin ən böyük düşməni hesab edirlər və qardaş Türkiyə, Azərbaycan bu insanların ağır vəziyyəti haqqında fikirləşir, Ermənistanı bu uçurumdan, erməni xalqını gələcək fəlakətlərdən qutmaq barədə düşünür, ancaq təəssüflər olsun ki, vəzifə güdən, var-dövlət toplamaq istəyən erməni siyasətçiləri yenə də müharibə aparmaq, müharibə etmək, düşmənciliyi davam etdirmək fikirlərini ortaya atırlar. Sözsüz ki, bu Ermənistanı daha ciddi problemlərlə üz-üzə qoyacaq, erməni xalqının vəziyyətini daha da ağırlaşdıracaq və ələ bilirmir ki, Ermənistan dövlətinin məhvəsinə gətirib çıxaracaqdır. Çünki, beynəlxalq aləm Ermənistanda nələrin baş verdiyinin fərqindədir və bunlara mənfi münasibət var.

Artıq erməni ideologiyası əvvəlki kimi işləmir. Artıq erməni təbliğatı yerimir, artıq dünya Ermənistanın yalanlarına, böhtanlarına bir o qədər də inanmır. Artıq bir çox beynəlxalq təşkilatlar Ermənistandan üz çeviriblər, artıq erməni lobbisi də Ermənistanı yüksək səviyyədə kömək etmək, onu bu vəziyyətdən çıxarmaq et-tidarında deyil. Ona görə də erməni xalqı bu barədə fikirləşməlidir, öz yolunu seçməlidir və düşmənciliyi aradan qaldırmağa səy göstərməlidir”, deyərək Tahir Rzayev bildirib.

İnam Hacıyev

Ermənistanın “çirkli atom bombası” varmı?

Mixael Borodkin: “Bu mövzu yalnız Gürcüstanın, Azərbaycanın xüsusi xidmət orqanlarının deyil, həmçinin dünya ictimaiyyətinin də diqqətinə alınmalıdır”

Ermənistanda növbəti hay-küçü bəyanatlar yayılmağa başlayıb. Belə ki, ölkə KİV-ləri ağılaşıqmaz iddialarla ölkənin “nüvə dövləti” olduğunu yazırlar. Kim nə deyə bilər, axı onların Metsamor atom elektrik stansiyaları var...

Halbuki, bənzər iddialar daha əvvəllər, misal üçün, 2016-cı ilin dördgünlük aprel müharibəsindən sonra da davamlı olaraq səsləndirilirdi. Həmin vaxt Ermənistan məğlub olmuşdu. Ötən ilin payızında da bu ölkə Azərbaycanın qalib çıxdığı və Qarabağı işğaldan azad etdiyi Vətən müharibəsindən sonra kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur oldu. İndi, yeni bütün bunlardan sonra Ermənistanda yenidən “çirkli atom bombası” ətrafında çoxsaylı iddialar yayılır, üstəlik “təbiiyyətinin mümkün” barədə fikirlər səsləndirilir.

Gürcüstanın dövlət təhlükəsizlik xidməti Ermənistandan kontrabanda yolu ilə keçirilən radioaktiv maddələri aşkar edir...

Bu iddialar eyni zamanda, Gürcüstanın dövlət təhlükəsizlik xidmətinin Ermənistandan bu ölkəyə kontrabanda üsulu ilə keçirilməsi cəhd edilən radioaktiv maddələrin aşkar edilməsi, cinayətkarların saxlanması fonunda da səslənməkdədir. Ermənistandan Gürcüstana və digər ölkələrə cinayətkarlıq yolları ilə keçirilən radioaktiv maddələr və s. vasitələr daha əvvəllər də aşkarlanırdı. Məsələn, hələ 2017-ci ildə Ermənistandan Belarus üzərindən Bolqa-

ristana tranzit reyslə uçuşan təyyarədə də radioaktiv maddələr kontrabanda yolu ilə keçirilməyə cəhd edilmişdi. SİA xəbər verir ki, belə bir təhlükəli halla bağlı rusdilli caliber.az-a müsahibə verən İsraili şərqşünas və jurnalist Mixael Borodkinə görə, hələlik indiyə qədər “çirkli atom bombası” heç yerdə istifadə olunmayıb. Lakin terrorçuların əlinə belə bir silahın keçməsi təhlükəsi qalmaqdadır.

“Uduzanlar özlərini əzilmiş hesab edirlər, ona görə də çox şey danışa bilərlər”

Bu məsələyə nə qədər ciddi yanaşılıb-yanaşılmamasına gəlincə, İsrail analitiki hesab edir ki, burada kimin hədə-qorxu, təhdid etdiyini müəyyən etmək lazımdır: “Bu cür riotikalara daha tez-tez marginalar əl atırlar. Əgər həmin məsələ ciddi hökumət səviyyəsində hazırlanırsa, artıq bu, başqa sualdır. Mən İsrail və İran nümunəsini gətirə bilərəm. Bilirsiniz ki, İsrail İranın nüvə proqramına görə çox narahatdır. Terrorçu qruplaşmalar da var ki, bizim ərazilərimizə, eləcə də dünyanın başqa ölkələrində yaşayan vətəndaşlarımıza qarşı zərbələr endirirlər. Əgər həqiqətən də (Ermənistanda-red.) belə

bir texnologiya işlənməyibse, heç bir ciddi təhlükə təsəvvür olunmursa, demək bu, sadəcə boşboğazlıqdır. Aydın ki, bir müddət əvvəl hərbi əməliyyatlar başa çatıb, nəticə göz önündədir, hansı ölkənin qalib olduğu, hansının isə məğlubiyyət yaşaması da bellidir. Uduzanlar özlərini əzilmiş hesab edirlər, ona görə də çox şey danışa bilərlər”.

“Radioaktiv materialların qara bazarının mövcudluğunu sübut edən danılmaz isbatlar varsa, onda bu, çox ciddi bir məsələdir”

Borodkin Ermənistandan Gürcüstana və başqa ölkələrə keçirilməsi cəhd edilən radioaktiv maddələrin ifşa olunmasına, eləcə də belə kontrabandaların heç də hamısının aşkar edilməsinə də münasibətini açıqlayarkən deyib ki, əgər həqiqətən də radioaktiv materialların qara bazarının mövcudluğunu sübut edən danılmaz isbatlar varsa, onda bu, çox ciddi bir məsələdir. “Bu mövzu yalnız Gürcüstanın, Azərbaycanın xüsusi didmət orqanlarının deyil, həmçinin dünya ictimaiyyətinin də diqqətinə alınmalıdır. Axı belə yüklərin nəticə olaraq haraya düşməsi məlum deyil. Və əlbəttə istisna etmək olmaz ki, kontrabandanın hamısı ələ keçirilir”, İsraili şərqşünas və jurnalist təhlükənin mümkünlüyü barədə danışarkən deyib.

Rövşən RƏSULOV

“Ermənistan razılaşmaya əməl etməsə cəzasını alacaq”

Müsahibimiz Demokratik Maarifçilik Partiyasının sədri, millət vəkili Elşən Musayevdir

- Elşən müəllim, Rusiyanın hələ də “İsgəndər-M” raketlərinin Şuşaya atılması ilə bağlı Azərbaycan cəmiyyətinə mövcud narahatlığa münasibət bildirməməsinin səbəbini nə ilə izah etmək olar?

- Şuşaya “İsgəndər-M” raketinin atılması erməni vəhşiliyyətinin növbəti sübutudur. Vandal ermənilər bununla bir daha göstərdilər ki, onlar qatildirlər, terrorçudurlar, cinayətkardırlar. Mövzu ilə bağlı ən əsas məsələ və ən aktual sual isə budur: həmin raket hansı yolla əldə olunub? Necə əldə olunub? Terroristlərə niyə verilib, niyə peşəkar edilib? Təbii, hazırda hər kəs bu sualların, bu mübəhmin cavabını gözləyir. Bildiyiniz kimi artıq cənab Prezident də məsələ ilə bağlı öz dolğun və qəti mövqeyini bildirib. Eyni zamanda siyasətçilər, media mənsubları, QHT təmsilçiləri Rusiya tərəfinə açıq mətnli müraciətlər göndərilib. Cavab isə hələ yoxdur. Amma olacaq. Mütələq olacaq. Olmalıdır!

- Əgər sübuta yetirilsə ki, “İsgəndər-M” raketini qaçaqmalçılıq yolu ilə Rusiyadan Ermənistanı verilib. Bu halda hansı beynəlxalq hüquqi tədbirlər görülməlidir?

- Ermənistan onsuzda həm 1-ci, həm də 2-ci Qarabağ müharibəsində insanlıq əleyhinə böyük miqyaslı hərbi cinayətlər törədib. Hətta həmin cinayətlər o qədər çoxdur ki, sadəcə bitməz. “İsgəndər-M” raketini isə kulminasiya idi. Bu silahın ağırlığı və təhlükəliliyi haqda yəqin çoxları məlumatlıdır. Hərdən ona bəzən “mini atom” da deyirlər. Belə bir silahdan istifadə etmək və ya həmin silahla kimisə təmin etmək isə böyük cavabdehlik yaradan bir hadisədir. Təbii, belə bir hal sübut olunacağı təqdirdə Azərbaycan bütün mümkün beynəlxalq hüquqi proseduralardan istifadə edəcək və günahkarlar maksimum formada ifşa olunacaq.

- Qarabağda zor gücü ilə yerləşdirilən ermənilər ev-eşiklərini satıb getməyə çalışırlar. Demək onların azərbaycanlıların öz doğma yurdlarına qayıdana qədər ermənilər tamamilə oradan çıxacaqlar?

- Ermənilər son dərəcə qorxaq millətdir. Ermənilər öz alıqları nəfəsdən də qorxurlar. Bax bu qədər bədbəxtidirlər. Onlar əzəli Azərbaycan torpaqlarında da özlərini həmişə müvəqqəti hiss ediblər. Hətta işğal dövründə belə orada çox az sayda erməni yaşayıb. Çünki başa düşüblər ki, Azərbaycan enində-sonunda öz torpağını işğaldan azad edəcək. Və təxminən 30 il sonra həmin hadisə reallaşdı. Müzəffər ordumuzun dəmir yumruğu ermənilərin başını əzdi. Artıq Qarabağ bizimdir və əbədiyən bizim olacaq. Ermənilər də bu həqiqəti dərk etdikcə daha böyük təlaş yaşayırlar, affekt vəziyyətinə düşürlər, qaçırlar, gizləniirlər. Qoy qaçsınlar. Onlara elə qaçmaq yaraşır. Dünəndən qaçsınlar və heç qayıdan günləri olmasın. Hətta mümkündür ki, azərbaycanlılar öz doğma torpaqlarına qayıdana qədər ermənilər oradan tamamilə, ilim-ilim itsinlər.

- Necə düşünürsünüz, Ermənistan 10 noyabr razılaşmasının müəyyən bəndlərini hələ də yerinə yetirmədiyinə görə, Azərbaycan anti-terror əməliyyatları apara bilərmi?

- Ermənistan 10 noyabr razılaşmasının bəndlərinə əməl etməsə cəzasını mütələq alacaq. Bu kontekstdə tərəfimizdən mərhələli anti-terror əməliyyatlarının keçirilməsi də istisna deyil və tam mümkündür.

Gülyana

Əxlaqsız videolar çəkərək özlərinə “həci” axtarırlar

“Son vaxtlar kütləvi informasiya vasitələrində, televiziya, sarı mətbuatda həyatın bir çox sahələrini əhatə edən gənclərin müxtəlif fəaliyyətlərinin şahidi oluruq. Onların bir qismi sosial şəbəkələrdə çəkdiyi videolarla trendə düşmək üçün hər yola əl atırlar”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Yeni Yazarlar və Sənətkarlar İctimai Birliyinin sədri Aydın Xan Əbilov deyib.

Onun sözlərinə görə, gənclərin məşhurlaşmaq məsələsi mənfi yönümlüdür: “Onlar cəmiyyətin qəbul etdiyi mental dəyərlərə yad olan müxtəlif açıq-saçıq, erotik və pornoqrafik görüntüləri ilə trendə çevrilmək arzusundadırlar. Bu hallar gəldikcə kütləvi hal alır. Bütün bunlara cavab verəcək dövlət qurumu olmadığına görə, bu tipli insanlar tənqid edən zaman təhqirlə cavab verirlər. Buna görə də insanların ictimai qınağı bu sahəyə çox da yönəlməyib”.

Sədr onu da qeyd edib ki, bu hallar daha çox “tik-tok” və “instagram” platformalarında baş verir. Cinsi azlığın nümayəndələri mənfi prosesləri təbliğ etməyə çox meyillidir. Onların bu tip əxlaqsız video çəkməkdə məqsədi özlərinə “həci” tapmaqdır. Cinsi azlığın nümayəndələri onlara verilən azadlıqlardan sui-istifadə edərək, öz bədənlerini satırlar və gəncləri öz profilinə cəlb etmək üçün əxlaqsız görüntülər təbliğ edirlər. İngilis və ruslarda olan intellektual bizim fenomenlərdə yoxdur”.

“İctimaiyyət silkələnib özünə qayıtmalı və mənfi hallara yox deməlidir. Sosial şəbəkələrdəki 18+ səhifələrə və proqramlara ciddi nəzarət olunmalıdır”.

Məsələ ilə bağlı psixoloq Vüsalə Əmiraslanova da öz fikirlərini deyib: “Yeniyyət-məlik dövründə bəzi gənclər arasında yersiz rəqabət olur. Məsələn, məşhur olmaq, izləyici yığmaq, mənasız “tik-tok” çəkmək və s. Bunun səbəbi onların nəzarətsiz qalmasıdır. Onlayn təhsilə görə telefon bütün günü uşaqların əlindədir. Valideyn hesab edir ki, onlar telefonu dərs üçün istifadə edirlər. Bütün bu hallar onların yaşı ilə əlaqədardır. Lakin, bunu yalnız yeniyyətlər yox, böyüklərdən də edənlər az deyil. Anlamaq lazımdır ki, hər trend yaxşı deyil. Bunların səbəbi insanların diqqətdən kənar qalmasıdır”.

Ayşən Vəli

Levon Koçaryan: “Paşinyan xalqa yalan danışır”

Nikol Paşinyan bilərəkdən insanların hissləri ilə oynayır. SİA Ermənistan məxsus mətbuat səhifələrində yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Koçaryanın oğlu Levon Koçaryan bu sözləri öz teleqram səhifəsində Paşinyanın bölgələrə səfərlərinə toxunarkən yazıb və bu barədə news.am saytı da məlumat yayıb.

“Bölgələrdə gəzir, adi insanlara yalan danışır, cürbəcür şeylər vəd edir, bunun mümkün olmadığını da yaxşı bilir, insanların qəsdən hissləri ilə oynayır, öz günahı ilə ölənlərin məzarlarına yaxınlaşmağa da cəsarət edir. Paşinyan növbəti bir doza almaq üçün hər şeyə hazır olan ümitsiz bir narkoman kimi görünür. Sevdiklərinə yalan danışmağa, yalnız istədiyinə çatmaq üçün insanlara qızıl dağlar vəd etməyə hazırdır”, deyərək Levon Koçaryan yazıb.

Xatırladaq ki, Paşinyan Vayots Dzora səfəri zamanı Qarabağdakı 44 günlük müharibə zamanı həlak olanların xatirəsini ehtiramla yad etmək qərarına gəlib. Lakin yerli sakinlərdən biri qohumunun məzarına yaxınlaşmasına Paşinyana icazə verməyib.

Göründüyü kimi, ermənilər özləri də artıq baş nazir Nikol Paşinyanın yalançı vədlərinə inanmır və bundan beziblər. Hətta 44 günlük müharibədə həlak olan qohumunun məzarı üstünə vətəndaş tərəfindən baş nazirin buraxılmaması onu göstərir ki, ermənilərin onu görməyə gözü yoxdur, qəzəblidirlər və ona nifrət hissi bəsləyirlər. Bu nifrətin, bu qəzəbin fonunda əlbəttə ki, Paşinyan hiyləyə əl atmaq məcburiyyətində qalıb və insanları aldatmaqla nəyə isə nail olmaq, öz postunu qoruyub saxlamaq istəyinə düşüb, amma artıq gecdir və ermənilər bunun da fərqindədirlər.

İnam Hacıyev

Zərərli barədə bir çox məlumata baxmayaraq, qazlı içkilər süfrələrimizin əvəz olunmazına çevrilib. Bu gün qazlı və tərkibində rəng qatqısı olan içkilərin istehlakı xeyli artıb və demək olar ki, su əvəzinə istehlak edilməyə başlayıb. Həyatımızın bir parçası halına gələn qazlı içkilər, tərkibindəki maddələrə görə insan sağlamlığına böyük zərər verir və asılılığa səbəb olur. Qazlı içkilər xüsusilə uşaqlar və yaşlılar üçün təhlükəlidir. Bu içkilər uşaqların inkişafına mənfi təsir göstərir və yaşlılarda xəstəliklərə səbəb olur. Dadlandırılmış içkilər sümüklərin möhkəmlənməsinin qarşısını alır və insanların sümüklərində deformasiyaya səbəb olur. Tərkibi yüksək olan qazlı içkilər insulın səviyyəsi, ürək xəstəlikləri, diabet, erkən yaşlanma, yüksək xolesterol və yüksək təzyiq kimi xəstəliklərə də səbəb olur.

Qazlı, pəhriz içkilərdə dadlandırıcı olaraq, tapılan "aspartam" adlı maddə eyni zamanda duyğu pozğunluqları, doğuş qüsurları və epilepsiya kimi xəstəliklərə səbəb olur. Qazlı içkilərin digər tərkib hissəsi olan kofein, yuxusuzluq, əsəbilik və nizamsız ürək atışlarına səbəb olur. Qazlı içkilər demək olar ki, heç bir qida dəyəri və keyfiyyəti olmayan və az enerji tələb edən boş kalorili məhsullardır. Güclü turşu tərkibinə görə sümük mineralizasiyasında pozğunluqlara səbəb ola bilər ki, bu da xüsusilə uşaq yaşlarında diş inkişafına mənfi təsir göstərir. Tərkibindəki kofein sayəsində bədəndə bir vərdis halına gəlir və bədəndə bu cür içkilərin daha çox istehlakını stimullaşdırır. Qazlı içkilər, ölkəmizdə ən böyük sağlamlıq problemlərindən biri olan dəmir çatışmazlığı anemiyasını tətikləyə bilər, çünki bədəne alınan dəmir nisbətini azaldır. Fosfat sayəsində həddindən artıq istehlak nəticəsində böyrək daşı əmələ gəlməsinə səbəb ola bilər. Yaşımızın sürətlə artan xroniki xəstəliklərindən biri olan obezliyi ciddi şəkildə qarşı çıxarar. Gün ərzində bu cür içkilərin çox istehlak edilməsi bədəne alınan əlavə enerjini artırır və bu enerjinin daha çox hissəsi bədəndə yağ kimi yığılır. Araşdırmalar göstərir ki, bütün yaş qruplarında piylənmə ilə qazlı içki istehlakı arasında mənfi bir əlaqə var. Hər hansı bir qazlı içki içdikdən sonra 20 dəqiqə ərzində bədəniniz normaldan 7 dəfə çox insulın ifraz edir.

Sağlam qidalanma mütəxəssisi Məhsəti Hüseynova bu məsələyə münasibət bildirib.

Biz qazlı və rəngli içkilərdən danışırıqsa, bu içkilər ümumiyyətlə bütün yaş qruplarından olan hər kəs üçün zərərliyə. Ancaq xüsusilə qeyd edim ki, uşaqlara, 25 yaşına qədər olan gənclərə aşıdır. Çünki bu yaşa qədər orqanizmin inkişaf dövründə olduğu üçün daha çox ziyan vurur. Çünki tərkibinin həddindən artıq şəkərlə və kimyəvi maddələrlə zəngin olan içkilər orqanizmdə ilk olaraq, sümük eriməsinə ziyan vurur. Sümük eriməsinə ziyan vurduğu üçün fizioloji baxımdan düzgün inkişaf getmir. Bundan başqa, eyni zamanda orqanizmdə başqa ciddi xəstəliklərə də səbəb olur ki, bunlara da damar tıxanlığı, ürək xəstəlikləri və xərçəngi də göstərə bilərik. Eyni zamanda da sinir sisteminin pozulması da buna aiddir. Çünki həddindən artıq çox qazlı və rəngli içkiləri istifadə edən insanda artıq sinir sistemi pozulduğundan yuxu sistemi pozulur. Xüsusilə uşaqlarda və gənclərdə hiperaktivlik çoxalır və aqressivlik daha çox olur. Elementar olaraq, mən bir araşdırmanı qeyd etmək istəyirəm. 2010-cu ilə qədər bununla bağlı, Amerikada bir araşdırma aparılıb ki,

Qazlı və rəngli içkilərin görünməyən sirləri açıldı

məhz 184 mindən çox insan bu qazlı içkilər səbəbindən ölüb. Çünki yenə də deyim ürək damar xəstəliyinə səbəb olur və xərçəng xəstəliyinin sayının artırdığına görə, məhz bu səbəbdən ölüm halları baş verir. Təbii ki, istehsalçıların məhsulları daha sürətli, daha asan şəkildə daşması, rəfdə ömrünün uzun olması, formasını, rəngini, dadını itirməməsi üçün və bir neçə xüsusiyyətlərinə görə hər birinə ayrı-ayrılıqda kimyəvi qatqı maddəsi əlavə olunur. Bu qatqı maddələri təbii ki, az miqdarda çox zərərli olmaya bilər, ancaq həddi keçdikdə bu orqanizmdə həddindən artıq təhlükəyə səbəb olur və ona görə də, yaxşı olar ki, bu qatqı maddələri ilə zəngin olan içkilərdən istifadə etməyək. Başqa bir səbəb də vardır ki, ümumiyyətlə bizim çox faydalı maddələr var. Hansı ki, sudan başqa, ayran içə bilər, təbii hazırladığımız dəmləmələr var ki, onu içə bilərik. Hər bölgəyə uyğun təbii ağzı dadlarımız var.

Energetik içkilərin ümumiyyətlə qutularda və plastik şüşələrdə satıldığını bilir. Bu qutularda və plastik butulkalarda yüksək miqdarda "Bisefanol A" maddəsi var. Bu maddənin ən böyük təsiri estrogen hormonlarını aktivləşdirməsidir. Bu vəziyyət kişilərdə böyük problemlər yaratsa da, qadınlarda döş xərçəngi riskini də artırır. Sarı və meyvə ətrilli qazlı içkilərin də ziyanı var. Bu içkilərlə qara içkilər arasında çox fərq yoxdur.

1 stəkan sarı "kola"nın kalori dəyəri 119-dur. Buna görə bir stəkan "fanta" və ya bənzər bir tərkibli içki içdiyiniz zaman bu kaloriyi yandırmaq üçün ortalama 2400 addım atmalısınız. Sarı "kola"nın zərərindən bəhs edərkən, bu içkinin qida rənginin insanlara verdiyi zərərlərə də toxunmalıyıq. Qida boyası süni bir məhsuldur və uzun müddət daxili orqanlara qalıcı ziyan vurur. Qazlı içkilər içmək insanın mədəsinə çox yük verir. Meyvəli qazlı içkilərin hamısında meyvə aromati verən kimyəvi maddələr var. Portaqal, limon, greyfrut və digər meyvələrin ətrilli kimyəvi maddələri insan bədənində qalıcı yağlara səbəb ola bilər. Bədəninizə sarı "kola"nı içməyin zi-

yanlarına gəldikdə, bu inanılmaz zərərlərdən təsirlənən ən vacib orqanlarından biri böyrəklərdir. Böyrəklərimiz "kola" və bənzər soda tipli maddələrin işlənməsində çətinlik çəkir.

Çox sarı rəngli içki içmək diqqət çatışmazlığına və unutkanlığa səbəb ola bilər. Əlbətdə ki, bu təsirlərin görünməsi üçün bu qazlı içkilər illərdir tükənmiş olmalıdır. Sarı "kola"nın zərərli uşaqlarda bir çox fərqli şəkildə əks oluna bilər. Ağzı və diş sağlamlığı baxımından böyük bir təhlükə yaradır. "Fanta" mənşəli portağal soda çox içmək diş çürüməsinə səbəb ola bilər. Bu ciddi bir problemdir. Normal "kola" və sarı "kola"da dünya istehlakçılarına açıqlanmayan xüsusi qarışıqlar var. Əlbətdə ki, bu qarışıqların əks problemi səbəb ola biləcəyini bilmirik. Bu səbəbdən sarı "kola"nın xərçəngə səbəb olduğunu söyləyə bilmirik.

Mövzuya Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov münasibət bildirib:

Su ümumiyyətlə maye, qazlı, qazsız və ya dadlandırılmış-dadlandırılmamış içkilər elə bir ərzaq malıdır ki, bunlardan insan tez doya bilmir. Çünki orqanizmin 85%-i sudur. Bədəninizdəki xəstəliklərin 85%-ni suda axtarmaq lazımdır və onların da tərkibində su olduğu üçün bunun fəsadları insanda çox gec baş verir. Birmənalı şəkildə energetik və qazlı içkilərdən uzaq olmaq lazımdır. Energetik içkilərin üzərində istehsalçı qeyd edir ki, bu içki hamilə qadınlara, uşaqlara 8 yaşına çatmayanlara zərərdir. Ümumiyyətlə içki enerji vermir. İçki insanın enerjisini səfərbər edir. Bütün rəng qatqısı olan içkilərdən uzaq olmaq lazımdır. O cümlədən "kola", "fanta", "pepsi" və s. kimi içkilər insana zərərli içkilərdir. Məsələn "fanta"nı insanlar sərinləmək üçün içirlər. Fizikanın qanunlarına görə cisim və yaxud hər hansı bir maddə onda sərinləyər ki, özünə enerji versin. İnsanlar bütün rəng qatqısı olan, dadlandırılmış içkilərdən uzaq olmalıdır. Qazlı içkilər mədə-bağırsaq xəstəliklərinin əmələ gəlməsinə, rəng qatqısı və ya dadlandırılmış içkilər insan orqanizmində sərbəst radikalların

əmələ gəlməsində mədə və bağırsaq xərçənginə gətirib çıxaran amillərdir. Su təbiətin, Allahın yaratdığı bir möcüzədir. Əmtəə bazarında suyun qiyməti həddindən artıq qeyri-proporsionaldır. İnsanlar qazsız suya üstünlük verməlidirlər. İnsanlar suyu daim dəyişib içməlidir. Eyni suyu daim içmək olmaz. Bir növ suyun bir ailənin 5 üzvündən ikisinə xeyri ola bilər, qalanına isə zərərli ola bilər. Hələ də elm öyrənməyib ki, hansı su hansı bədəne uyğundur. Bu gen səviyyəsində öyrənilməlidir. Krantdan gələn suyu da içmək olar. Ona görə ki, "Azərsu" ASC kifayət qədər suyu təmizləyir.

Qazlı içkilərin bədəninizə vurduğu zərərlərdən bəziləri bunlardır:

Astma:

Qazlı içkilərin tərkibində olan "sodyum" benzoat maddəsi hazır qida sənayesində qoruyucu bir antimikrobiyal maddə kimi istifadə olunan və məhsulun raf ömrünü uzadan kimyəvi bir duzdur. Bu maddə kaliumun mövcudluğunu azaldır. Araşdırmalara görə, bədən natrium benzoata reaksiyalar ekzema və astmaya səbəb ola bilər.

Diş xəstəlikləri:

Soda tərkibindəki turşu və şəkər diş minasına zərər verə bilər. Yaranan diş çürükləri sinirlərə, diş kökünə və ya dişin altındakı bölgəyə çatdıqda, pulpa toxumasının ölümünə səbəb ola bilər. Bu xəstəlik dərhal müalicə olunmasa diş və saqqız abseslərinə səbəb olur.

Ürək xəstəlikləri:

Energetik içkilər ciddi tədqiqatlara məruz qalan və bir çox sağlamlıq probleminə səbəb olan yüksək dozada fruktoza qarğıdalı şərbətini ehtiva edir. Bu maddə eyni zamanda ürək xəstəliklərinə və diabetə səbəb olan metabolik xəstəliklər riskini artırır.

Böyrək xəstəlikləri:

Sodaların tərkibində yüksək miqdarda fosfor turşusu var, bu da uzun müddətdə böyrək daşlarına və digər böyrək xəstəliklərinə səbəb ola bilər.

Reproduktiv xəstəliklər:

Qazlı içki qutuları bol miqdarda BPA maddəsi olan bir növ qatranla örtülmüşdür. Bu maddə, eyni zamanda, plastik şüşə və uşaq şüşələrində çox olan, endokrin bezlərə zərər verən xərçəngə səbəb olan bir kimyəvi maddədir. Erkən yetkinlik və reproduktiv sistem xəstəliklərinə səbəb olur.

Həddindən artıq şəkər istehlakı:

Qazlı içkilərin qəbulundan 20 dəqiqə sonra qandakı şəkər nisbəti yüksəlir və insulın buna görə partlayır. Artan hormon səviyyəsində qaraciyər bədənindəki şəkəri sürətlə yağa çevirir. 40 dəqiqədən sonra kofein həzmi tamamlanır. Sağirdlər genişlənməyə başlayır, qan təzyiqi yüksəlir və buna görə qaraciyər qan dövrəsi sistemində daha çox şəkər atır. Beyindəki adenozin reseptorları tıxanır və bədənindəki yuxululuq vəziyyəti yox olur. Soda qəbulundan 45 dəqiqə sonra bədən dopamin istehsalını artırır. Bu kimyəvi maddədəki artım beyində zövq hissi yaradan sinir şəbəkəsini stimullaşdırır.

Osteoporoz:

Qazlı içkilər fosfor turşusu və yüksək miqdarda fosfat ehtiva edir. Bu maddələr uzun müddətdə osteoporoz riskini artırır və sümük qırıqlarına səbəb olur.

Piylənmə:

Qazlı içki istehlakı ilə bədən çəkisi arasındakı əlaqənin çox yüksək olduğu bilinir. Araşdırmalara görə, istehlak olunan hər soda içkisi obezlik riskini 1,6 dəfə artırır. Ürək-damar xəstəliklərinin yüzde 70-i piylənmə ilə əlaqədardır. Döş və bağırsaq xərçəngi diaqnozu qoyulmuş xəstələrin yüzde 42-si obezlikdən əziyyət çəkir. Öd kisəsi əməliyyatlarının yüzde 30-u obezlikdən qaynaqlanır.

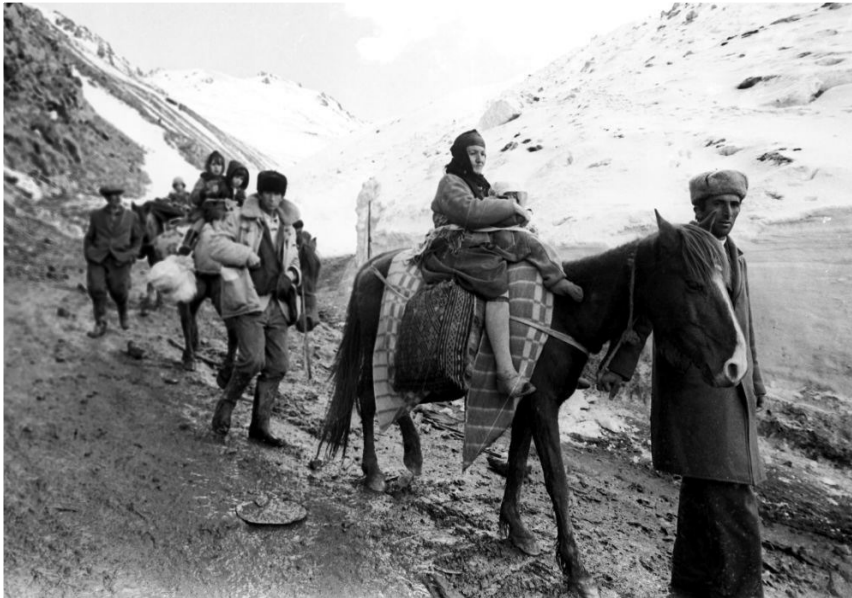
Diabet:

Daha çox qazlı içki istehlak edən insanların tip 2 diabet inkişaf riski yüzde 80 daha yüksəkdir.

Arzu Elsevərqızı

Başlibel faciəsindən 28 il ötür

Bir yüz ildən artıqdır ki, erməni-dəşnak quldur birləşmələri və onların havadarları azərbaycanlılara qarşı qətlamlar həyata keçirir, torpaq iddiaları irəli sürərək böyük fəlakətlər törədirlər. İyirminci yüzillikdəki tarixi yolumuza nəzər salaq görərik ki, 1905-1907, 1918-1920, 1948-1953 və 1988-ci ildən baş verənlər erməni faşizminin xalqımıza qarşı olan çirkin niyyətlərinin göstəricisidir. Onların törətdiyi əməllərin izi neçə-neçə qanlı olayları, soyqırımı tariximizin vərəqlərinə həkk edib. Bu faciələr sırasında Kəlbəcər rayonunun ən böyük kəndlərindən biri olan Başlibeldə törədilən qətlamdan bu gün artıq 28 il ötür.

1993-cü ilin aprel ayında baş verən hadisə zamanı Başlibel kəndinin aprel 2-də kənd sakinlərinin bir qrupu mühasirədən çıxmağa çalışsalar da, buna nail ola bilməyiblər. Bu zaman sakinlərdən 9 nəfər yolda qətlə yetirilib, 5 nəfər girov götürülüb. Digər 62 nəfər isə dağlara çekilərək kəhalarə sığınmaqla özlərini qorumağa çalışıblar. Amma onlar cəmi 18 gün gizli yaşaya biliblər. Aprelin 18-də erməni silahlı birləşmələri dinc sakinlərin sığındığı kəhaların yerini aşkarladıqdan sonra onların üzərinə silahlı hücumə keçiblər. Həmin gecə kənddən bir qədər uzaqda yerləşən "Portda" kəhalarına sığınmış sakinlərin üzərinə amansız hücum zamanı dinc sakinlərdən 14 nəfər girov götürülüb, 18 nəfər qətlə yetirilib. Sağ qalan 30 nəfər isə sığınacaq yerlərini kəndin ərazisindəki digər kəhalarə dəyişərək mühasirə həyatını davam etdirib. Onlar 113 gündən sonra, iyulun 17-də sığınacağı tərk edərək yalnız gecələr hərəkət etməklə gizli dağ yolları vasitəsilə Ermənistan ordusunun mühasirəsindən çıxı biliblər.

Bu erməni qəsbkarlarının törətdiyi cinayət tariximizin yaddaşındadır. 2017-ci ildə başlayaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının dəstəyi ilə Regional İnsan Hüquqları və Media Mərkəzi tərəfindən Başlibel faciəsi: erməni vəhşilikləri şahidlərin dili ilə layihəsinin icrasına başlanılmışdır. Layihə çərçivəsində Azərbaycan və ingilis dillərində Başlibel faciəsi: erməni vəhşilikləri şahidlərin dili ilə kitabı nəşr edilmişdir. Kitabda ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərdən biri - Başlibel faciəsi ilə bağlı məlumatlar əksini tapmışdır. Nəşrdə Başlibel kəndində törədilmiş qırğının canlı şahidlərinin fi-

kirləri yer almış, mühasirədə qalan uşaq, qoca qadınların həyatını xilas etmək üçün böyük fədakarlıq göstərmiş şəxslərin xatirələri qeyd edilmişdir. Bütün bunlar faciə ilə bağlı məlumatların gələcək nəsillərə çatdırılmasında önəmlidir.

Son iki yüzillikdə baş verən hadisələr əlbəttə ki, ermənilərin Azərbaycanlılara qarşı olan niyyətlərini, terrorçuluq, soyqırımı siyasətini ortaya qoymuş olur. Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırımı nəticəsində xalqımız misli görünməmiş faciələr yaşamışdır. 1918-ci ildə Bakıda və Azərbaycanın digər bölgələrində ermənilərin törətdikləri qırğın Ermənistanın işğalçılıq siyasəti nəticəsində Azərbaycan xalqının dinc həyatına ağır zərbələr vurmuşdur. Belə ki, ermənilərin azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri aramsız soyqırım və deportasiya siyasəti Azərbaycan xalqının yer üzündən tam silmək kimi iyrənc niyyətlərini göstərmiş olur. Mart hadisələri - Şamaxıda, Qubada, Muğanda, Zəngəzur qəzasında, Qarabağda, İrəvan quberniyasında və ölkənin digər ərazilərində azərbaycanlıların amansızlıqla qətlə yetirildiyini, şəhər və kəndləri talan edilərək dağıldığını sübut edir. 1992-ci ilin Xocalı faciəsi Xocalı soyqırımı ilə ermənilər Xocalının yer üzündən silinməsinə və məhv olmasına reallaşdırdılar. Erməni terrorçularından yayınıb meşələrə və dağlara qaçan insanların çoxu soyuqdan və şaxtadan məhv oldular. Xocalı şəhəri isə yer üzündən silindi. Bu kütləvi qırğın nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikəst oldu, 1275 dinc sakin girov götürüldü, onlardan 150 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımı aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv

edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itirdi.

1992-ci ilin aprel ayının 8-də baş verən Ağdaban soyqırımı tarixdə bəşəriyyətə qarşı törədilmiş ən böyük cinayətlərdən biri kimi yazıldı. Faciə baş verən zaman səhərə yaxın erməni quldurları Ağdaban yalında keşik çəkən 3 nəfəri qətlə yetiriblər. Onlar kəndin üst yanındakı bənd-bərələrə dolub, səhər saat 6-da silahlarla nəriltili qoparmağa başlayıblar. Faciə zamanı 130 evdən ibarət Ağdaban kəndi tamamilə erməni separatçıları tərəfindən yandırılmış, kəndin 779 nəfər dinc sakininə qeyri-insani işğəncələr verilmişdir. 67 nəfər qətlə yetirilmiş, 8 nəfər 90-100 yaşlı qoca, 2 nəfər azyaşlı uşaq, 7 nəfər qadın diri-diri odda yandırılmış, 2 nəfər itkin düşmüş, 12 nəfərə ağır bədən xəsarəti yetirilmişdir.

1992-ci il fevralın 17-də Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində Ermənistan silahlı qüvvələri və Rusiyanın 366-cı alayı tərəfindən törədilən Qaradağlı qətləmi də Qarabağ münafiqəsi zamanı baş vermişdir. Nəticədə xeyli sayda mülki azərbaycanlı şəxslər ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmiş, bir o qədər dəəsir alınmışdır. 117 nəfər əsir alınmış, 66-90 nəfər mülki şəxs isə qətlə yetirilmişdir. Öldürülənlərdən 21-i ahi və qocalar, 10-u qadın, 8-i məktəbli olub. 146 uşaq yetim qalıb. İşğal nəticəsində kənddə 200 yaşayış evi, 1 mədəniyyət evi, 320 yerlik orta məktəb, 25 çarpayılıq xəstəxana binası və digər sosial obyektlər dağıdılıb. Tariximizdə belə hadisələr kifayət qədərdir.

Ötən ilin sentyabrın 27-də Ermənistan ordusunun təxribatlarına qarşı Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə başlayan genişmiqyaslı Vətən müharibəsində Zəfər qazandıq. İşğal altında olan torpaqlarımız düşməndən azad olundu. 44 günlük müharibədə Ermənistanın beynəlxalq konvensiyalara zidd topladığı silahlarla Gəncə, Tərtər, Mingəçevir kimi yerlərdə də mülki əhəlinin kompakt yaşadığı ərazilərdə raket zərbələri endirməsi, Ermənistan hökumətinin təcavüzkar, terrorçu siyasətini bir daha ortaya qoymuş oldu. Döyüş meydanında sarsıdıcı məğlubiyyətə uğrayan Ermənistanın cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən yaşayış məntəqələrini və mülki obyektləri hədəfə aldı. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi güclü dövlət, güclü ordu strategiyası nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad oldu və torpaqlarımız göz dikən ermənilərdən intiqamımızı almış olduq.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

AZƏRTAC-ın rəhbəri Aslan Aslanova ağır itki üz verib

Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) İdarə Heyətinin sədri Aslan Aslanova ağır itki üz verib. SİA xəbər verir ki, Aslan Aslanovun anası Zinət Aslanova dünyasını dəyişib. Səs Media Qrupun rəhbəri Bəhruz Quliyev öz adından və baş direktoru olduğu qurumun əməkdaşları adından mərhumənin yaxınlarına Tanrıdan səbir diləyir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Metakse Hakopyan: Ermənilər Xankəndidən köçməyə başladı

Xankəndidəki erməni separatçıların "deputatı" Metakse Hakopyan maraqlı açıqlama ilə çıxış edib. Hakopyan ermənilərin Qarabağı tərk etməyə başladığını bildirib.

O, Qarabağda yaşayan ermənilərin gələcəyə ümidlərinin qalmadığını deyib. "Müharibədən sonra Qarabağdakı ermənilərin sosial məsələləri həll olunmur, əhali tədricən gələcəyə ümidini itirir, əksəriyyət getmək haqqında düşünür. Artıq həkimlər, müəllimlər, mədəniyyət işçiləri, ixtisas sahibi olanlar gedirlər. Belə davam edərsə, tezliklə Qarabağ boşalacaq", - M.Hakopyan bildirib.

Elçin

Araik Arutyunyan siyasi səhnədən götürülür çünki...

"Regionda yaranmış yeni reallıqlar fonunda Paşinyan hiss edir ki, bu vəziyyətdən çıxmaq üçün həm Azərbaycan, həm də Türkiyə

ilə əlaqədar bir sıra addımlar atmaq lazımdır. Ermənistan-da keçiriləcək parlament seçkilərinin də vaxtına az qalır. Seçkilər fonunda siyasi qüvvələr sərtləşir və bu, Paşinyanı qane etməyən bir məqamdır". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Fikrət Sadiqov deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, artıq Paşinyan yaxşı başa düşür ki, həmin sərt qüvvələri siyasi səhnədən götürmək lazımdır: "Bu sərt qüvvələrdən biri "siyasi qartal" rolunu icra edən Araik Arutyunyandır. Arutyunyan mütəmadi olaraq sərsəm bəyanatlarla çıxış edən, özünü olmayan bir dövlətin prezidenti kimi elan edən və nəzarətdən çıxmış bir fiqurdur. Paşinyan da onu zərərsizləşdirmək məqsədilə bir sıra addımlar atmaq niyyətindədir. Çünki Paşinyanı artıq bu cür siyasətçilər qane etmir".

F.Sadiqov vurğulayıb ki, Paşinyan düşünür ki, onun reytingi əgər indiyə qədər çox aşağı düşməyibsə, bunun səbəbi erməni cəmiyyətində onu normal düşüncəsi olan insanların dəstəkləməsidir: "Erməni xalqı qan tökülməsindən və digər dövlətlərin maraqları naminə vuruşmaqdan artıq yorulub. Paşinyan görünür artıq fərqli xətt seçib və bu xətt mötədil siyasi xətt hesab olunur. Onun düşüncəsinə görə bu yolda Araik kimi personajlar aradan götürülməlidir".

Aysel Məmmədova

Vurğun qəlb Zamansız ölüm

Bu həyat cürbəcür ziddiyyətlərin, təbii və qeyri-təbiiyin, uydurulmuş və həqiqətin birləşməsindən ibarətdir. Eyni zamanda həyatdan asanlıqla getmək, məhrum olmaq, ürəkdən Allaha, Anaya, Ataya, Vətənə olan sevgini asanlıqla çıxartmaq olmaz. Bütün bunlar sırf həqiqətdir.

Yaddaşıma, beynimə, düşüncələrimə yazılan, kədərli tarixin bir səhifəsi olan, 2009-cu il aprelin 30-da Bakı şəhərində, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasında (ADNA) Dilarə Əliyeva küçəsində yerləşən yeni korpusda, üçü qadın olmaqla, 13 nəfərin ölümü, 10 nəfərin yaralanması ilə nəticələnən, nələsi göylərə qalxan, dəhşətli baxan gözlərdə həkk olan bir terror hadisəsi baş verdi. Xalqın ən müqəddəs yeri olan elm ocağında haqq və ümidlərin tapdınması, xalqın haqlarını oğurlamağa yarayan bu iyrenc əngəlin, belə bir terror faktının olması hamımızı dəhşətə gətirmişdi. Həmin gün təəssüf hissi hər dildə səslənir, uşaqlardan böyüyə təlaş, qorxu hissi keçirirdi. Vətənpərvər şəxs olaraq mən də çox sarsılmışdım və həmin iztirabları bütün varlığım ilə yaşayırdım. Məndə bu günə kimi zamanın əbədiyindən qoparılmamış həmin "illərin izi" və düşüncələrimdəki "dalğalanmalar" qalmaqda davam edir. Həmin günü insanların səsinde şikayətli göz yaşları duyulurdu, bir qəriblik vardı. Bakının dəli küləyi uzun-uzadı əsirdi, elə bil bu külək onun qəlbi idi. Vurğun qəlbi. Onun müqəddəs qəlbini ifadə edirdi. Həmin günü saatlar da ləng gedir, yeknəsək, asta səslə çaqqıldayır, hər pıçıltı bir "həsret", hər ruh bir "inti-zar" nəğməsi oxuyurdu.

Dinməz kədərin şahidi olan, dərdin gücündən qanad alan və o gündən öz şəhid qızının adını özünə təxəllüs götürən, "iki sahil" qəzetinin peşəkar jurnalisti, "Xuraman Şəfa" xanım tərəfindən, öz dərin təxəyyülünün məhsulu olan, cildin üzərində səhrli gözəlliklə dolu, pak, ağ göyərçini xatırladan ipək gəlinlik donlu, əsil gözəlliyi daxilində gizlənən, dünyaya dərin, saf, güclən gözlərlə baxan Şəfa xanımın şəkli əks olunmuş və haqqında çox nəfis tərtibatla tərtib olunmuş, yaralı ana üreynin təsəllisi, "Zamansız və amansız ölümlər" kitabı diqqətimi çox çəkdi. Qarşımdakı bu kitabın üzərində həkk olunmuş bu əsrarəngiz şəkil, bu baxışlar elə bil ki, dil açıb danışdı. Kitabı vərəqləyirəm. Vərəqlədikcə bu gənc xanımın həyata, ailəsinə, elmə bağlı olduğunu dərk edirəm. Hər səhifəsini diqqətlə oxuyur, hər şəkli diqqət kəsilişdir. Kitabı tezliklə oxuyub başa vurdum, həm sevin-dim, həm kədərləndim.

Ruhu yaralanmış, dünyanın bitməyən kədərinə yaşayan, fikirlərində əbədi kök salan, heç vaxt unuda bilməyəcəyi öz ağırlarını yaxşı tanıyan ana, üreynindəki bir yumaq dərdlə, yazdığı bu kitabla can, nəfəs vermişdi, elə bil müqəddəs yolun carçısı olan qızına həsr etdiyi vəcd dolu, qeyd edildiyi kimi, ilk və son bu əsərlə, qızının yarım qalmış ömrünü tamamlamaq istəmişdi. Elə bil, bu kitabla ananın qəlbində ağlayan həsrət dinəçəkdi. Kim bilir? İstəməzəm bu məcmuə məndə qeyri-şüuri asılılıq yaratdı və hadisəyə biganə qala bilmədim. Kiçik bir yazıyla bu xanımı anmaq istədim. Amansız hüzn və kədər varlığıma hakim kəsilmişdi. Sonsuz həyacan və narahatçılıqla, öz hislərlə danışaraq, gücümü toplayıb, düşüncələr içərisində urayımı bir mənəgənə kimi sıxan, beynimə mismar kimi çaxılan, dünyanın özü qədər qədim olan bu suallara cavab axtarmağa başladım. Qulaqlarımın get-gedə artan cingiltisinə, damarlarımda axan qanın, ağılımdan keçən fikirlərin səsinə qulaq asdım. İçimdəki narahat və nigaran fikirlər üzümə yansımışdı. Niyə belə oldu? Niyə arzu dolu bu insanların həyatları yarımçıq qaldı? Niyə?

Niyə? Bitmək bilməyən suallar ruhumu tapdalayırdı. Buna taleyin istehzasımı deyim, yoxsa vəhşi şıltaqlığı? Bəzi suallara cavab tapmaq həqiqətən çox çətindir. Gəlin həqiqətin düz gözlərinin içinə baxaq, incələyək. Reallığı qəbul etmək, reallığın özündən də vacibdir.

Bir anlıq ruhum bir səyyah olub oralara uçur və duyğularım baş verənləri qeydə alır. O duyğular elə bil hər daşa, hər divara toxunur, o səsləri oyadaraq, o günləri danışdıraraq həqiqətə sədaqətlə dolu bir halda əhatəni nəzərdən keçirirdi. Cəmiyyətdəki mövqeyimi nəzərə almayaraq, bu səhifədə hələ dördüncü sinifdən Azərbaycan Hərbi Himmni əzbər bilən, orta məktəbdə əla qiymətlərlə müəllimlərin sevimli şagirdinə çevrilən, şəkli şərəf lövhələrində daim yerini tutan, öz-özünü yetişdirən, vətənpərvər, Azərbaycan ənənələri ilə ayaqlaşan, həyat eşqi qaynayan və göründüyü kimi bu hissələrlə yaşayan, ən sonunda isə bir şəhidə, mən deyirdim bir qəhrəmana çevrilən bu xanımın, öz yumruğu boyda olan, eyni zamanda çox zəngin qəlbinə nəzər salmaq istəyirəm.

Azərbaycanın dilbər guşəsi, Naxçıvan torpağında jurnalist ailəsində doğulan, boya-başa çatan, iki qardaşın tək bacısı, uzun illər "Respublika" və "Xalq qəzeti"nin baş redaktorunun müavini vəzifəsində çalışmış, ziyalı şəxs, tanınmış sima olan, neçə-neçə, bir-birindən qiymətli kitab müəllifi Afət Sadiq oğlu Məmmədovun yeganə qız övladı idi Şəfa xanım. Ailənin yeganə qızı. 1993 ilin 15 iyulunda Naxçıvanda 11 nömrəli orta məktəbi fərqlənmə diplomu ilə başa vuran və onun üçün "açar" sözü "elm" olan, elm dağına söykənən, eyni zamanda hər bir millətin tərəqqisi və fəaliyyətinin başlıca amili elm olduğunu bilən, ümüdlərinin mənzilinə tələsən, qət edəcəyi yol sayəsində fikir sahibi olan, yeniliklərə can atan bu gənc, istedadlı xanım, sonradan Naxçıvan Dövlət Universitetində "Biologiya" fakültəsinə daxil olaraq, 1999- il iyulun 7-də oranı da əla qiymətlərlə bitirmişdir. Daha sonradan öz ailəsi ilə Bakıya gəlmiş, Bakıda məskunlaşaraq, Azərbaycan Dövlət Universitetinin biologiya fakültəsinin magistraturasını uğurla bitirən, AMEA-nın Fiziologiya İnstitutunda aspirantura təhsilinə davam edən, Heft Akademiyasında avtomatlaşdırma fakültəsinin biotexniki və tibbi cihazlar kafedrasının laborantı vəzifəsində çalışaraq elmi fəaliyyətini davam etdirən..., təəssüf ki, arzuları kimi təhsili də bu hadisə ucbatından yarımçıq qalmışdır. Canlı bəyazlığı ilə göz qamaşıdıran ağ gəlinliyi daha bu qanlı cinayətdən 18-gün öncə geymişdi Şəfa xanım. Daha 18-gün bundan əvvəl könülünün sirdaşı Rahim Tağıyev ilə nigah masasına əyləşib, imzasını ataraq dünya evinə girmişdi. Payına düşən bu

xoşbəxtlikdən dadmaq, xoşbəxtlik çəngini sonacan daşımaq üçün. Amma, hardasa pərdənin arxasında tale acı gülüşlə gülərək dişlərini qıcaırdı... Cəmi 31 yaşındaydı, insanı insanlığından utandıran bu hadisə baş verəndə. Daha əlinin xınası belə getməmişdi bu nakam gəlinin. Nə cavanlığına doya bildi, nə də gələn xoşbəxtliyinə, yarıda qırılan ömür, məcburi ayrılığın yası, ağrı-acı dolu qurulan ağ mərasim çadırı, bu çadıra dolan dəhşətli ana harayı və beləliklə son vida. Bu qısa ömürdə, uzun və gerçək bir hekayə ilə zamanın özü, axıb-axıb tükenməyən dalğa kimi, yenidən onu qoy-nuna aldı, əbədiyyətə qovuşdu.

Öz üzərində məsuliyyət hiss edən, müqəddəs yolun, elm yolunun bələdçisi Şəfa xanım adətli üzrə həmin günü işə gəlmişdi. Öyrəni, öyrətmək, hər şeyin dərinliyində gizlənmiş elmi üzə çıxartmaq və elmi gələcək nəsillər yetişdirmək, ölkəsinin yüksəkliklərə qaldırılması naminə yeni-yeni elmi nailiyyətlərə yiyələnmək, gələcəklə üz-üzə dura bilmək, yeni üfüqlərə yelkən açmaq üçün. Amma... Həmin səhər, Şəfa xanım və daha başqa on iki nəfər üçün sakit, eyni zamanda qüssəli və həddən artıq kədərli açıldı. Elə bil, ölüm qollarını açıb onları gözləyirdi. Qəzəb partlayışından doğan və gözlənilməz baş verən bu hadisə ilə üzləşən Şəfa xanım və həyatda özünün əsl formasını tapa bilən, fəzilət sahibi, bəlkə də gələcəyin sənəməsinə yazı biləcək daha on üç nəfər tələbə və müəllim həyatla əbədi vidalaşdılar. Bu insanların, gəncliklə birlikdə gələn xoşbəxtlikləri də əllərindən alındı.

İnsanlığa yaraşmayan bu hadisə, nifrət və sonsuz kin-küdurətlə zəhərlənmiş, qayda-qanunların düşməni olan, nə vətən, nə əxlaq tanıyan, xalqın inamını sarsıtmağa çalışan, asi, siyasi ehtirasların kor elədiyi, dincliyin və fikrin yolsuz düşməni, gözlərinin içində belə savaş qaynayan, Gürcüstan vətəndaşı Fərda Qədirov tərəfindən quduz gərginliklə baş vermişdir. O, təəssüf ki, qeyri-insani cəhdlə öz istədiyinə nail olmuşdur. Bir Allah bilir, harada hansı zorakılıqlar, vəhşiliklər burulğanında qatlaşırmışdın. Buna vərdişin gücümü deyim, yoxsa yaddaşı. Sənin bu məsum insanları həyatdan məhrum etməkdə, haqlarını oğurlamaqda güllələrin də gücsüzdür, acizdir. İnsan qəlbinin dərinliklərinə sirayət edən bu yazını yazarkən, bəzi məqamlarda nəfəsimi tutdum, bəzi məqamlarda üreymimin döyüntülərini durdurdum, bəzi məqamlarda isə, gözlərimi yumaraq o günlərə getdim. Nəticədə xatirələrin güclü axarına düşdüm. Bu əsnada gözlərimi bütün üfüqdə başdan-başa toran çökən tünd göy dənizə dikib, o qabarıq dalğaların arzu və əməllərlə dolu olan bir qəlb kimi çırpındığını gördüm və uzun müddət hərəkətsiz qaldım, miskin sükutu yarıb, qeyri-iradi olaraq; - Gündüzlər günəş altında bərk vuran, çox şeyə şahid olan yaxınlığımdakı mavi dəniz, gecələr bir həzin səs pıçıldayır. Əlbəttə, bu sənin adın idi, Şəfa!

"Tariximizi qanı ilə imzalayan, tariximizin qəhrəmanına çevrilən, yaşı ilə deyil, yaşadıqları ilə böyüyən, şəhid olmaq üçün doğulan şəhidlər heç vaxt ölməz". Şəfa xanım, sən əfsanəvi "Simurq quşu"- kimi öz külündən doğulacaqsan. İllər, əsrlər buna şahid olsun. Sən ölümünlə ölümü də qiymətləndirdin. Və anların izinə düşüb deyirəm;- O, həyatın yaddaşına bu cür həkk oldu. Ondən bizə yadigar qalan birçə şey isə; - "Sevgi"- oldu. Övvəldə də dediyim kimi, dəyişməz xasiyyətlə;- Allaha, Vətənə, Ailəyə və Elmə. Bir fədaiyə çevrildi. Elm fədaisinə. Əbədi olaraq. "İlahi! insanın ruhunda nə böyük qüvvə var". Sözümdə dahi şair Hüseyn Cavidin bir misrası ilə bitirmək istəyirəm:

*Kəssə hər kim tökülən qan izini,
Yaşadan dahi odur yer üzünü.*

Gülnaz Qubalı

Tanınmış jurnalistin ailəsində ağır itki

AZƏRTAC-ın Yaponiya bürosunun xüsusi müxbiri Vüqar Ağayevin ailəsində də ağır itki baş verib. SİA-

nın verdiyi məlumata görə, onun bacısı, SSRİ Ali Sovetinin sabiq deputatı Havva Əliyeva dünyasını dəyişib. Səs Media Qrupun rəhbəri Bəhrux Quliyev və media qurumun əməkdaşları mərhumənin yaxınlarına Tanrıdan səbir diləyir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

DSX: Azərbaycan-İran sərhədində atışma olub

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə tədbirləri davam etdirilir. DSX-dən SİA-ya verilən məlumata görə, aprel ayının 16-da saat 22:00

radələrində Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Horadiz" sərhəd dəstəsinin Füzuli rayonunun Qazaxlar kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti ərazisində 2 nəfər naməlum şəxsin İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində dövlət sərhədini pozması sərhəd naryadı tərəfindən aşkar olunub.

Sərhəd zastavası "Silaha" komandası üzrə qaldırılmış, xidməti ərazi qapadılmış, İİR sərhədçiləri hadisə haqqında məlumatlandırılıblar. Sərhəd naryadı tərəfindən "Dayan" əmri verilərək havaya xəbərdarlıq atəşi açılmış, lakin sərhəd pozucuları əmrə tabe olmamış və ərazidən uzaqlaşmağa cəhd göstərərək sərhəd naryadı tərəfindən təqib edilərək saxlanılıblar.

Saxlanılan şəxslərin İran vətəndaşları 1991-ci il təvəllüdlü Feyzi Yaser Nəriman və 1993-cü il təvəllüdlü Hüseynpov Seccad Həsən olmaları müəyyən edilmişdir. Sərhəd pozucularının təqibi zamanı sərhəd naryadı tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunun tələblərinə uyğun olaraq silah tətbiq olunmuş, sərhəd pozucularından biri - Feyzi Yaser Nəriman qolundan yüngül yaralanmış və ilkin tibbi yardım göstərilərək Füzuli Rayonu Diaqnostika Mərkəzinə təxliyyə edilmişdir.

Hadisə yerinə baxış zamanı sərhəd pozucularının qanunsuz yolla AR ərazisinə keçirmək istədiyi 2 ədəd bağlamada 1159 ədəd həb və 78 ədəd "Costed Mikro Politedve" markalı aparata oxşar əşya aşkar olunaraq götürülmüşdür.

Keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri zamanı sərhəd pozucuları ilə əlbir olaraq dərman preparatlarını qarşılamaq məqsədi ilə əraziyə "Opel" markalı 99-EY-840 dövlət nömrə nişanlı avtomobillə gəlmiş Füzuli rayon sakini 1987-ci il təvəllüdlü Hüseynov Elşən Nizami oğlu və Ağdaş rayon sakini 1994-cü il təvəllüdlü Sadəddinov Ülvi Qismət oğlu saxlanılmışlar. Hadisə yerində Azərbaycan və İran sərhəd nümayəndələrinin görüşü keçirilmişdir. Hazırda Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Horadiz" sərhəd dəstəsinin və Füzuli Hərbi Prokurorluğunun əməkdaşları tərəfindən hadisə ilə əlaqədar zəruri əməliyyat-istintaq hərəkətləri həyata keçirilir.

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“Beton Məmulatları” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyinə

Rəy

1. Biz, “Beton Məmulatları” ASC-nin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, məcmu gəlirlər haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyahısının əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

ri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

5. Bizim məqsədimiz təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzlüq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zamanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzlüq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə təqdim edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

“Azəri-Audit” auditor firmasının direktor-auditoru
Fuad Yaşar oğlu Namazəliyev

Bakı, Azərbaycan Respublikası
09 aprel 2021-ci il

“Beton məmulatları” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Mühasibat balansı

31 Dekabr 2020-ci il tarixinə

(Azərbaycan manatı ilə)

Rəy üçün əsaslar

2. Biz auditı Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditı üçün auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (IESBA məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu və IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Fəaliyyətin fasiləsizliyinə dair əhəmiyyətli qeyri-müəyyənlik

Biz diqqəti “Beton Məmulatları” ASC-nin maliyyə hesabatlarına dair izahedici qeydlərində olan koronavirus infeksiyasının yayılması şəraitində və bunun iqtisadi nəticələri ilə bağlı şirkətin fəaliyyətinin davam etdirilməsinə dair qeyri-müəyyənlik faktorlarına yönəltmək istərdik. İzahedici qeydlərdə hazırkı şəraitdə “Beton Məmulatları” ASC-nin öz fəaliyyətinin fasiləsizliyini təmin etmək sahəsində əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olması göstərilmişdir. Bu şəraitlə əlaqədar biz öz mülahizələrimizə dəyişikliklər etməmişik.

Əsas audit məsələləri

3. Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər maliyyə hesabatlarının auditı baxımından və maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılmasında bütövlükdə nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərə dair ayrılıqda rəy vermirik.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

4. Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının IFRS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzlüq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zərur

Maddənin №-si		Qeydlər	2020	2019
	AKTİVLƏR			
1	Uzunmüddətli aktivlər			
10	Qeyri-maddi aktivlər			
11	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	6	219409,11	237348,30
12	Daşınmaz əmlaka investisiyalar			
13	Bioloji aktivlər			
14	Təbii sərvətlər			
15	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar			
16	Təxirə salınmış vergi aktivləri			
17	Uzunmüddətli debitor borcları			
18	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri			
19	Sair uzunmüddətli aktivlər			
	Cəmi uzunmüddətli aktivlər		219409,11	237348,30
2	Qısamüddətli aktivlər			
20	Ehtiyatlar			
21	Qısamüddətli debitor borcları	7	534192,92	421772,95
22	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	8	15484,78	13801,79
23	Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri			
24	Sair qısamüddətli aktivlər	9	83226,08	83226,08
	Cəmi qısamüddətli aktivlər		632903,78	518800,82
	CƏMİ AKTİVLƏR		852312,89	756149,12
	KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
3	Kapital			
30	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapital	13	463984,00	463984,00
31	Emissiya gəliri			
32	Geri alınmış kapital (səhmlər)			
33	Kapital ehtiyatları		24914,00	24914,00
34	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		104917,07	103974,35
	Cəmi kapital		593815,07	592872,35
4	Uzunmüddətli öhdəliklər			
40	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər			
41	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər			
42	Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri			
43	Uzunmüddətli kreditor borcları			
44	Sair uzunmüddətli öhdəliklər			
	Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər			
5	Qısamüddətli öhdəliklər			
50	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər			
51	Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər			
52	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	10	16310,49	12088,02
53	Qısamüddətli kreditor borcları	11	7623,98	6569,10
54	Sair qısamüddətli öhdəliklər	12	234563,35	144619,65
	Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		258497,82	163276,77
	CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		258497,82	163276,77
	CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		852312,89	756149,12

TƏRS BAXIŞ

Sevinc Osmanqızının uzun burnu və erməniçilik eşqi

Açıq və ya gizli şəkildə düşmənlə işləyənlərə qarşı artıq ciddi, təxirəsalınmaz və barışmaz mövqe tutmaqla ölçülər götürülməyin vaxtı çatıb!

Hələ ötən il - 2020-ci ilin iyul ayında Ermənistan Azərbaycanın sərhədlərinə hücum keçərkən şəhidlərimiz, yaralılarımız oldu. Nəticədə, bütün dünya azərbaycanlıları ayağa qalxaraq, erməni vəhşiliyinə qarşı etiraz səslərini ucaltı. Hətta ABŞ-da, Avropanın bir sıra ölkələrində, eləcə də Rusiyada yaşayan, fəaliyyət göstərən azərbaycanlılar səfirliklərini, konsulluqlarını gözləri qızmış erməni daşnaklarından, ultramillətçilərinin hücumlarından əliyalın şəkildə qoruyurdular. Bu birlik və bərabərlik ermənilərin qarşısını aldı və özünü sentyabrın 27-də daha geniş şəkildə sübuta yetirdi - Vətən müharibəsi və nəticələnən möhtəşəm qələbəsi ilə! Lakin...

Məhz bu xain məxluq millətimizi “bandit”, “qatil”, “xuliqan”, “vətənşivən” adlandırdı...

Lakin həmin vaxt xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən və bilavasitə erməni maraq dairələrinə işləyən satqın və xəyanətkar yığnaqları da boş dayanmayaraq Azərbaycanın haqlı savaşına qarşı dil uzatmağa başladılar, hətta xalqı, ulusu təhqir obyektinə çevirənlər də tapıldı. Buna ən bariz misal kimi ABŞ-da xarici xüsusi xidmət agentləri ilə eşq macəraları yaşamaqla, onların şəhəvləri altında sifarişlər alan Sevinc Osmanqızını göstərə bilərik. Məhz bu xain məxluq millətimizi “bandit”, “qatil”, “xuliqan”, “vətənşivən” adlandırdı...

Küçədə 2021-ci ilin aprel ayıdır, xalq Qələbəsinə, Zəfərini mənəvi qidasına çevirməklə bu tarixi günlərə öz gözləri ilə şahid olur, qalibiyyəti-

nin rəzmi olaraq Hərbi Qənimətlər Parkı istifadəyə verilib, xalqa açılıb ki, düşməndən əldə edilən qənimətləri görsün, bütün dünya erməni terrorunun, vəhşiliyinin şahidi olsun. Əbəs deyil ki, parka xarici

qonaqlar da təşrif buyurur və oradakı qənimətləri seyr edərək Azərbaycanın hərbi gücünün, qüdrətinin şahidinə çevrilir. Fəqət...

Xain düşüncəyə məhz Sevinc Osmanqızının malik olması isə artıq təəccüb də doğurmur, ancaq hiddət yaradır!

Fəqət bizlər bir daha Sevinc Osmanqızının döviyyəyə buraxıldığını görür, eləcə də onun kimi digər satqınlar zümresinin saçıyoldularını müşahidə edirik. Sən demə, bir millət - uşaq, qoca, yaşlı və s. demədən onun qanını tökən, qətliaamlar törədərək soyqırımı yaşadan, divan tutan, torpaqlarını işğal edən, mədəni, dini irsini viran qoyan, yerlə-yeksan edən düşməninə “yekəburun” (bu fakt dünya tərəfindən də sübuta yetirilib ki, ermənilərin genetik kodları yekə və donqar burunları ilə ölçülür) kimi təqdim etməsi “yolverilməziymiş” (!?). Belə xain düşüncəyə məhz Sevinc Osmanqızının malik olması isə artıq təəccüb də doğurmur, ancaq hiddət yaradır! Çünki onun sərsəm düşüncəsinə görə belə qansız düşməni alçaqlımaq, onu yekəburun kimi təsvir etmək olmaz, hətta belə deyək: anamı, bacımı, övladımı, millətimi aman-sızcasına qətlə yetirən, şəreflərini təhqir edən düşmənimə rəhm etməliyimişəm (!?)

Bu baxımdan, artıq heç nə əvvəlki kimi olmamalıdır və sağlam düşüncəyə malik olan Azərbaycan xalqı, ulu millətimiz xarici və daxili düşmənlərini yaxşı tanımalıdır. Bizlər əsla imkan verməməliyə ki, Sevinc Osmanqızı, Əli Kərimli, Qənimət Zahid, Leyla Yunus, Arif Yunus, Xədicə İsmayıl, Nərmən Şahmarzadə, Altay Göyüşov kimilər milli maraqlarımıza zərbə vursunlar, düşmənin baş qaldırmasına dəstək olsunlar! Məhz bu şərəfsizlər, ləyaqətsizlər, qanları pozucular ermənipərəst şarlatanlarından ibarət yığnaq MİLLİ ŞƏRƏF PARKIMIZI - “Hərbi cina-yetlər parkı” (???!!!) adlandırdılar.

Sevinc Osmanqızı, Altay, Qənimət Zahid, Nərmən Şahmarzadə, Leyla Yunus, Xədicə İsmayıl kimi siyasi mürdarlar yığnağı...

Bu “adamlar”, əslində, yaxşı bilirlər və dərk edirlər ki, ermənilər 1905-ci ildən bu günə qədər davam etmiş 116 illik qanlı tarixlərdə azərbaycanlıların başlarına hansı oyunları gətiriblər. Eləcə də, 1915-ci ildə olmamış bir hadisəni “soyqırımı” kimi dünyaya qəbul etdirməyə çalışan, “Böyük Ermənistan” xülyası ilə yaşayan ermənilərin Azərbaycanla heç vaxt rəhmli davranmadıqlarını da satqın başlarının daxilindəki beyin hüclələrinə qəbul ediblər. Sadəcə, bunu etiraf etmək yerinə, düşmənlə əlbir olur, milli kimliyimizə qarşı belə təhqiqli münasibət sərgiləyirlər. Bəli, məhz bu ləyaqətsizlər erməniləri “təhqiqrolunmuş” kimi təqdim etməklə, bütöv bir millətimizi təhqiqlərə məruz qoyurlar, bunun isə cavabını mütləq (!!!) verməlidirlər!

Təsəvvür edək ki, Ermənistan Hərbi Qənimətlər Parkı ilə bağlı Azərbaycan BMT-yə, Avropa təşkilatlarına və digər qurumlara şikayət hazırlayırlar, Sevinc Osmanqızı, Altay, Qənimət Zahid, Nərmən Şahmarzadə, Leyla Yunus, Xədicə İsmayıl kimi siyasi mürdarlar yığnağı da eyni məsələ ilə bağlı ictimai rəyi zəhərləməyə çalışırlar, hətta qatil, vəhşi, terrorçu ermənilərə qahmar çıxmaqla düşmənlə əlbir olduqlarını isbatlayırlar. Məncə, açıq və ya gizli şəkildə düşmənlə işləyənlərə qarşı artıq ciddi, təxirəsalınmaz və barışmaz mövqe tutmaqla ölçülər götürülməyin vaxtı çatıb!

Rövşən RƏSULOV

Vanesyandan Paşinyana: “Şərəfini itirən şəxsdən şərəf tələb etmək olmaz”

Rodina partiyasının lideri Artur Vanesyan baş nazir Nikol Paşinyan və mətbuat katibi Mane Qevorqyana qarşı iddiasını geri götürüb. SİA Ermənistan məxsus armenian-report.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə Məhkəmə İnformasiya Sistemi məlumat yayıb.

Hakim Lilit Sarkisyanın sədrliyi ilə keçirilən məhkəmə Artur Vanesyanın Nikol Paşinyan və onun mətbuat katibinə qarşı iddiaların rədd edilməsinə qərar verib. Qeyd etmək lazımdır ki, iddiaçı

nümayəndələri göstərdikləri yazılı bir ifadə təqdim ediblər.

“Ermənistanda baş verən proseslərin fonunda, Nikol Paşinyanın siyasəti nəticəsində Ermənistan utanc verici bir

məğlubiyyətə uğrayıb. Nikol Paşinyan 9 noyabr 2020-ci ildə Ermənistan Respublikasına xəyanət edib və bütünlüklə xəyanətini təsdiqləyən təslim

sənədini imzalayıb. Erməni xalqı üçün, mənəvi baxımdan öz namusunu itirmiş bir insandan şərəf tələb etməsi son dərəcə çətinidir”, deyərək Artur Vanesyan bildirib. Yuxarıda göstərilənlərə əsaslanaraq, Mülki Prosessual Məcəllənin 32, 48 və 149-cu maddələrinə uyğun olaraq iddiaçı Artur Vanesyan Nikol Vovaeviç Paşinyana qarşı iddiaları rədd edib.

RƏFIQƏ

**Açıq göz məmur-
Bu düşüncəli
oligarxlar ən ağır...**

Artıq heç kimə sirr deyil ki, Azərbaycanda bir sıra məmur-oligarxlar vəzifə səlahiyyətlərindən və geniş əlaqələrindən sui-istifadə edərək misilsiz sərvət toplayıblar. Əslində, dəfələrlə rüşvətxor məmurlar barədə deyilib, yazılıb. Ancaq bu genələr, necə deyirlər, “öz-lərinə sığışmırlar”. Bu dəfə isə artıq onlara siqal çəkmək kimi cına-yetə bərabər “humanistliyə” yer yoxdur, bu cəmiyyətdə. Dövlətin və xalqın pulunu yeyənlərə “bacarana can qurban” düşüncəsi düşüncə ilə heç vaxt belələri düzəlməz deyil. Və belə açıq göz məmurlar anlamırlar ki, 30 il işğalçı Ermənistanın özge torpağına göz dikdikləri üçün başlarına elə bir dəmir yumruq vuruldu ki, başlarını soxmağa heç bir siqan deşiyi belə tapa bilmədilər. Bu, dəmir yumruğun gücü idi! Bu, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının “Dəmir yumruq” siyasətinin nəticəsi idi ki, 44 gün ərzində 30 illik həsrətə son qoyularaq, haqq qalib gəldi, haqqını azanları igid əsgərlərimiz və zabitlərimiz şücaəti ilə it kimi qovaraq bütövlüyümüz bərpa edildi, Qarabağ Azərbaycanımıza qovuşduq. Dövlət başçımız bu tip məmurlara elə bir dərs verib, dəfələrlə iyrənc simalarını ictimaiyyət qarşısında açıqlamalı olub. Elə dövlət başçımız tərəfindən mədəniyyət paytaxtı elan edilmiş gözəl Şuşanı bu tipli qəsbkar məmurlar tərəfindən “bölüşdürülməsi”, özbaşınalığına qarşı “öz yerlərini bilsinlər” deyərək bildirmişdir ki, bu özbaşınalığı nə birincidir, nə də sonuncu: “Biri filial açmaq istəyir, biri nə bilim başqa qurum açmaq istəyir. Bu, yolverilməzdir və qəbul edilməzdir...Yenə də deyirəm, ucuz populyarlıq dalınca qaçanların axırı pis olur, bu, birincisi. İkincisi, qayda-qanun var ölkədə. Heç kim özbaşınalıq edə bilməz. Əgər kimsə unudur, biz onun yadına salırıq”.

“Əgər kimsə unudur, biz onun yadına salırıq”

Bəli, ölkənin Lideri yadına saldı. Yadına saldı ki, “Mən Şuşanı mədəniyyət paytaxtı elan etmişəm, məmurlar paytaxtı elan etməmişəm!”. Amma görünür, hələ də bu özbaşına məmurlar isti yerdə oturduqlarını zənn edirlər. Kifayət qədər iyrəncdir. Tamah gör nə sərhədsiz həddə çatıb ki, yenidən işğaldan azad edilən, hələ minalarla və demək ki, hər an ölüm riski ilə dolu olan bu torpaqlara sahiblənmək, onları da Azərbaycanın digər səfalı ərazilərini zəbt etdikləri kimi əhatəyə alıb özünü küləşdirmək üçün ən rəzil yollara belə əl atırlar.

Elə bu açıq göz məmurdur ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalından azad edilmiş ərazilərdə yol infrastrukturunun yenidən qurulması istiqamətində genişmiqyaslı tikinti işləri həyata keçirilir. Lakin deyilmir ki, ermənilərin etdikləri vandallığı etsinlər. Belə ki, yol infrastrukturunu layihələrdən biri olan Xudafərin-Qubadlı-Laçın avtomobil yolunun tikintisi zamanı Qubadlı rayonunun Yusifbəyli kəndində yerləşən XV əsrə aid məscidin sökülməsi vandallıq deyilmi? Nə vaxta kimi...Ancaq etdiklərinizin cəzasını cəmiyyət, ali qanunumuz qarşısında savab verməli olacaqsınız.

Prezident Qubadlıdakı məscidi

sökənlərin cəzalandırılmasını tapşırıb

Dövlət başçısı tərəfindən aidiyyəti strukturlara baş vermiş hadisənin araşdırılması və günahkarların cəzalandırılması ilə bağlı tapşırıq verilib. Qeyd edilib ki, məscid Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2 avqust 2001-ci il tarixli 132 nömrəli Qərarı ilə yerli əhəmiyyətli memarlıq abidəsi kimi dövlət qeydiyyatına alınıb. Qubadlı rayonu erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildikdən sonra məscidin yarıçürülmüş vəziyyətdə olduğu və heyvanların saxlanıldığı yer kimi istifadə edilərək vandalizmə məruz qaldığı müəyyən edilib. Uzunluğu 66 kilometr təşkil edəcək Xudafərin-Qubadlı-Laçın avtomobil yolu 4 hərəkət zolaqlı olmaqla I texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Artıq yolun Xudafərin su anbarı və Xanlıq yaşayış məntəqəsi arasında olan hissəsində tikinti işlərinə start verilib. Qubadlı rayonunun Yusifbəyli kəndində tikinti işləri aparılarkən tikilinin təyinatı barədə İdarələrarası Mərkəzə və aidiyyəti dövlət orqanlarına müraciət edilməyib və dəqiqləşdirmə aparılmadan onun söküntüsü həyata keçirilib.

Prezident Qubadlıdakı məscidi sökənlərin - Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin və subpodraçı şirkətin yolun tikintisinə məsul olan və ciddi səhlənkarlığa yol vermiş əməkdaşlarının cəzalandırılmasını tapşırıb. Həmçinin, Əlaqələndirmə Qərargahının rəhbərliyi tərəfindən müvafiq dövlət orqanlarına işğaldan azad olunmuş ərazilərdə mədəniyyət və dini abidələrə nəzarətin daha da gücləndirilməsi, bərpa və yenidənqurma işləri zamanı ərazilərdə tikililərin təyinatının aidiyyəti üzrə dəqiqləşdirilməsi ilə bağlı müvafiq göstəriş verilib.

Göründüyü kimi, Prezidentin vaxtında və sərt formada ifadə elədiyi fikirlər ölkədə islahatların davamına və buna mane olanlara ünvanlanıb.

Və hər bir məmur üzərinə düşən işi məsuliyyətlə idarə etməlidir, etməyənlər isə həm vəzifələrinə əlvida deməklə, həm də ciddi cəzasını alacaq, bu proses inadla davam edəcək.

Çünki qanları bahasına oğullarımızın - əsgər və zabitlərimizin qanı hesabına işğaldan azad olunan torpaqlarımızın sərvətinə kəm baxanlar, bir sözlə diş qıcıyanlar ən ağır cəzanı almalıdırlar... Çünki bunların mədələri ilə küt beyinləri arasındakı rabitə elə pozulub ki, “dur” siqnalı qəbul olunmur. Artıq insanlıqdan vəhşiliyi doğru getdiklərini də hiss etmirlər. Robotlaşmış bu açıq göz məmurlar dövlət başçımızın dediyi kimi: “Heç kim özbaşınalıq edə bilməz. Əgər kimsə unudur, biz onun yadına salırıq”. Məmurlar öz yerlərini bilsinlər, öz işləri ilə məşğul olsunlar.

Bağçalarla bağlı vəziyyət necədir?

2-3 yaşına çatmış uşaqlarımız üçün hər gün yeni əyləncə, yeni dostlar tapmaq maraqlı olur. Valideyn kifayət qədər vaxt ayırsa da, uşaqlar həmişə öz yaşdırları ilə daha çox oynamaq istəyirlər. Həm bu səbəbdən, həm də məktəbəqədər təlim-tərbiyə alması üçün uşaqlarımızı məktəbəqədər təhsil müəssisələrinə - bağçalara göndəririk. Lakin pandemiya ilə bağlı əksər vaxtlarda uşaq baxçaları işləmir. Hazırda isə çox azı aktiv fəaliyyət göstərir. Bu da uşaqlar və valideynlər üçün problemlər yaradır.

Valideynlər hər bağçaya etibar etməməlidir?

Aydındır ki, məktəbəqədər təlim-tərbiyə uşaqların gələcəyi üçün əla bir başlanğıcdır. Pedaqoqlar bildirir ki, övladlarımızın bu dövrdə necə təhsil alması, hansı təlimləri görməsi, hansı tərbiyədən keçməsi olduqca lazımlıdır.

Sovet dövründə az qala bütün uşaqlar bağçaya qəbul olunurdu. Lakin indi bu məsələdə problem yaranıb. Belə ki, mövcud bağçalar uşaqların sayından xeyli geri qalır. Hazırda Azərbaycanda 1800-dən artıq məktəbəqədər təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir ki, bu da tələbatla müqayisədə dəfələrlə azdır. Düzdür, ölkə prezidentinin sərəncamıyla, Dövlət Proqramları çərçivəsində son illərdə bir sıra yeni uşaq bağçaları tikilir və köhnələr təmir olunur. Amma hələ ki, bu tərbiyə ocaqları tələbatı qarşılaya bilmir.

Hazırda bağçalarda yer tapmaq çətin olsa da, bağça seçərkən bəzi məqamlara diqqət yetirilməlidir. Pedaqoq Aidə Eyyubova deyir ki, dəbdəbəli reklamına, böyük binasına, göz aldan gözəlliyinə aldanaraq övladımızı hər bağçaya qoymağımız da doğru deyil: "Təhsil, təlim və tərbiyə doğum ilə başlayıb həyat boyu davam edən bir prosesdir. Övladlarımızın məktəbəqədər təhsilinə biz də erkən başlamaq istəyirik. Bunun üçün də övladımızı əmanət edə biləcəyimiz isti bir mühitə, güvənli bir bağçaya və ya uşaq mərkəzinə ehtiyacımız olur".

Pedaqoq deyir ki, uşaq tərbiyəsi əvvəlcə ana bətnindən, sonra ailədən, daha sonra baxçalardan başlayır: "Bağçaların əsas təyinatı uşağın əraf aləmlə tanışlığını təmin etmək, ibtidai təhsilə dəstək üçün bəsit bilgiləri vermək, normal ünsiyyət qaydalarını öyrətmək, fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam formalaşdırmaqdır".

Psixoloq: "Uşaq valideyni ilə bağçadakından daha çox vaxt keçirməlidir"

Bizim ölkədə uşaq bağçaları

Uşaqların məktəbəqədər təhsili və tərbiyəsi hansı səviyyədədir?

Əsasən 2 yaşından uşaq qəbuluna başlayırlar. Amma daha kiçik yaşda övladını bağçaya əmanət edən valideynlər də var. Onların sırasına çalışan, işi çox olan, səhhətində problem olan valideynlər də var. Amma bəzi valideynlər də uşağın çox dəyərlilik etməsindən bezərək bağçaya verir.

Amma uşağın bütün gününü bağçada keçirməsi də doğru deyil. Pedaqoqlar bunun uşağın ailədən uzaqlaşması, valideynlərlə münasibətində yadlaşma ilə nəticələncəyini deyir. Azərbaycanda bağçalar, adətən səhərlər saat 9-dan sonra açılır. Hətta daha tez açılrsa belə çox az valideyn erkən saatda

Pedaqoq Hüsniyyə Əmiraslanovanın köməyi ilə valideynlərə daha yaxşı bağça seçmək üçün ən vacib xırdaqlıqlar barədə kiçik bir siyahı hazırladıq. Bu da o tələblər siyahımız:

1. Müəllim seçimi - bağça seçərkən diqqət edilməsi vacib olan məsələlərin ən birincisi pedaqoq məsələsidir. Tədris müəssisəsinin maddi imkanı nə qədər yaxşı olursa olsun, tədris proqramı müəmməl də olsa uşaqlarla bütün gün birlikdə olan, proqramı tətbiq edən müəllimdir. Uşaqların duruma görə davranan da pedaqoqdur. Uşağa şəfqətlə yanaşan, hər ehtiyaclarını ana qədər ürəklə qar-

uşağı bağçaya gətirir. Adətən saat 9-dan 18-ə qədər tərbiyəçilərin və pedaqoqların nəzarətində olan uşaq gün ərzində normal qidalanma ilə təmin edilir. Amma bəzən allergik xəstəliyi olan, xüsusi qida rejimi olan uşaqlar üçün valideyn evdən bağçaya yemək aparır və uşağının bu yeməklə qidalanmasını istəyir.

Nahardan sonra uşaqlar ən az bir saat yatır. Yuxudan əvvəl və oyandıqdan sonra da gündəlik proqrama uyğun tədris edilir.

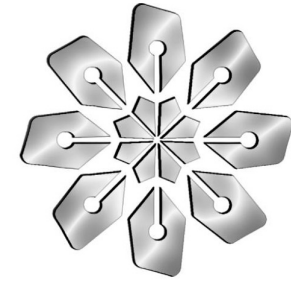
Psixoloq Naib Allahverdiyev belə düşünür ki, uşağın səhər saat 9-dan 18-dək bağçada, valideynindən ayrı olması da düzgün deyil: "İşləməyən valideynlər, ən çox da analar övladı ilə mümkün qədər çox vaxt keçirməlidirlər. Buna görə də çalışıb uşağı saat 15-16-da götürmək lazımdır. Səhərin sübh çağında yuxulu-yuxulu bağçaya aparılan, axşam evə qaçıb oynamaqdan yorğun düşərək gələn və gələn kimi də yatan uşağın ruhi sağlığında problem ola bilər. Bu hal davam etsə, o, tezliklə valideynlərindən uzaqlaşacaq".

Bağça seçimində nələrə fikir vermək lazımdır?

şılacaq bir müəllim əsasdır. Müəllimdə diqqət yetirilməsi vacib olan əsas amillər: uşaqla ünsiyyəti, iş yoldaşları ilə münasibəti, təhsili, təcrübəsi və şəxsiyyəti.

2. Uşaq sayı - İndi bağçalarda yer çatışmazlığına görə 15 nəfərlik qrupda 25-30 nəfər uşaq tərbiyə edilir. Bu da təbii olaraq müəllim üçün əlavə iş və əziyyət deməkdir. Belə olduqda vaxt darlığından pedaqoq uşaqlara yetəri qədər diqqət ayıra bilmir. Yaxşı olar ki, baxçalarda 2-3 yaşlı uşaqların qrupunda hər 10 uşağa bir müəllim nəzarət etməlidir. Yəni, 15-20 nəfərlik qrupun azı 2 pedaqoqu olmalıdır. 3-6 yaşlı uşaqlara nəzarət edən müəllimin öhdəsinə isə 12 uşaq vermək olar, amma köməkçi müəllimin olması şərti ilə.

3. Proqramın keyfiyyəti və inkişafı - Məktəbəqədər tədris ocaqlarında müxtəlif təhsil proqramları var. Bunlar uşaqların yaşına və əqli inkişafına görə təyin edilir. Son zamanlar bağçalarda Avropa modeli tədris edilir. Bu bir tərəfdən uşaqların zamanla ayaqlaşmasına kömək etsə də, digər tərəfdən bəzi uşaqların zehni və fiziki yüklənməsinə səbəb olur. Proqram hər uşağa görə fərdilik xüsusiyyətinə də malik olmalıdır. Zehni və əqli cəhətdən inkişaf etmiş bir uşaqla nisbətən sakit və

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Gender, ailə və demografiya məsələlərinin işıqlandırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

gec qavrayan uşağın dərslər proqramı eyni olmamalıdır. Mümkün qədər bəsit, eyni zamanda dolğun dərslər proqramı tədris edilən baxça seçin.

yətlənir: "4 yaşlı oğlumu bağçaya verə bilmirik. Bir səbəbi yer çatışmazlığıdır, digər bir səbəbi isə hiperaktiv olmasıdır. Səhərdən axşama qədər yorulmaq bilməyən bu cür uşaqlar üçün bağçalarda xüsusi qruplar və bu qruplarda dərslər demək üçün xüsusi təhsil almış pedaqoqlar olur. Amma belə qruplar bütün bağçada yaradılır. Bağçalarda çoxunda uşaq qəbulu dayandırılıb. Hansı bağçanın qapısını döyürsən qapıdakı elanı göstərir: "Bütün qruplar normaldan artıq yükləndirildiyindən bağçaya uşaq qəbulu dayandırılıb".

Bakıxanov qəsəbəsi Sülh küçəsi yaxınlığında reydlər etdiyimiz 5 bağçadan heç biri uşaq qəbul etmir. Bundan başqa qəsəbədə yerləşən bağçaların heç birində hiperaktiv uşaqlar üçün qrup yoxdur.

Dövlət başçısının 2006-cı il avqustun 23-də verdiyi sərəncama əsasən, uşaq bağçaları özəlləşdirməyə açıq elan edildi. Ölkədəki bağçaların 30 faizi özəlləşdirilməli idi. 1761 bağçadan 240-ı özəlləşdirməyə açıq elan edildi.

Özəlləşdirilən uşaq bağçaları 5 il ərzində öz profilini dəyişə bilməz və yalnız bu müddət bitdikdən sonra bu obyektlərdən başqa məqsədlər üçün istifadə oluna bilər.

Bundan başqa son illərdə xeyli özəl bağçalar tikilib istifadəyə verilib, lakin onlardakı qiymətlər əhalinin 90 faizi üçün əlçatan deyil. Hazırda özəl uşaq bağçalarında aylıq qiymətlər bir uşaq üçün 300-1000 manat arasında dəyişir. Burada uşaqlara xarici dilin öyrədilməsi və başqa xidmətlər göstərilir. Belə uşaq bağçalarının əsas müştəriləri maddi imkanı yaxşı olanlar və Azərbaycana işləməyə gələn əcnəbilərdir.

Dövlət nəzarətində olan bağçalarda bir uşağın aylıq təminatı üçün isə dövlət 120 manat pul ayrılır. Bağçanı özəlləşdirən şəxs isə dövlətdən heç bir köməklik almadiğından bu pulu ödənişlər vasitəsi ilə çıxarmağa çalışır.

Ümumiyyətlə, insanların təlim və tərbiyəsinin əsası körpəlikdə qoyulur. Bu səbəbdən də, indi əksər uşaqların belə təhsil tərbiyə ocaqlarına yerləşdirilməməsi sonradan bir çox problemlərin yaranmasına gətirib çıxarır. Ümid edirik ki, yaxın illərdə dövlət tərəfindən bu məsələnin həlli üçün xüsusi proqram hazırlanıb həyata keçiriləcək.

Valideyn: Dövlət bağçalarında yer tapmaq mümkün deyil

Bakıxanov qəsəbəsində yaşayan Leyla Paşayeva uşağını bağçaya qoya bilməməsindən şika-

Lalə Mehralı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

20 aprel

“Formula-1” həyəcanı paytaxtımızda yenidən yaşanılacaq

Bu gün Azərbaycan inkişafının bütün istiqamətləri üzrə modelini ortaya qoyub. Ölkəmizin inkişafı, möhtəşəm nailiyyətlər ölkəmiz beynəlxalq miqyaslı yarışlara, festivallara, qlobal forumlara və konfranslara ev sahibliyi etməsinə səbəb olub. “COVID-19” pandemiyası dünyada, eləcə də ölkəmizdə baş qaldırana qədər paytaxt Bakıda NATO Parlament Assambleyasının seminarı, ATƏT Parlament Assambleyasının illik sessiyası, IV Bakı Beynəlxalq Humanitar, Gənclər Siyasəti üzrə I Qlobal Forumu, Caz Festivalı, “Eurovision-2012” musiqi yarışması, “Bakı Elm Festivalı-2014”, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumu və onlarla belə mühüm əhəmiyyət kəsb edən tədbirlərin təşkil olunmasında Azərbaycanın qazandığı mövqeyi, ölkəmizin beynəlxalq çəkisi və yüksək imici səbəbdır.

Azərbaycanda idman və Olimpiya hərəkatının inkişafında da böyük canlanma müşahidə olunmuş və bu gün də belədir. Dünyanın idman arenalarında artıq özünə layiqli yer tutan Azərbaycan müxtəlif idman yarışlarına yüksək səviyyədə ev sahibliyi edib. Bədii gimnastika, qılıncoynatma, taekvondo, güləş, boks, karate, avarçəkmə, FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı, “Baku World Challenge” avtomobil yarışları və Olimpiya növlərinə daxil olan digər beynəlxalq idman tədbiri, o cümlədən, Dünya və Avropa çempionatlarının təşkili ölkəmizə böyük imic qazandırır. Ölkəmiz tarixdə ilk dəfə təşkil olunan “Bakı-2015” Avropa Oyunlarını layiqincə təşkil etməklə, tək özünün deyil, qitənin idman tarixinə möhürünü vurmuşdu.

Azərbaycanda idman və Olimpiya hərəkatının inkişafında da böyük canlanma var. Gələcəyə hesablanmış idman siyasəti ölkəmizdə sağlam nəsil və böyük idmançı ordusu formalaşdırıb. Bütün bunlar Azərbaycanda həyata keçirilən idman siyasəti, həmçinin, idmanın inkişafına dövlət tərəfindən göstərilən diqqət və qaygının məntiqi nəticəsidir. Dünyanın idman arenalarında artıq özünə layiqli yer tutan

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə 2021 Formula 1 Azərbaycan Qran Pri yarışları ilə bağlı viza prosedurları sadələşdirilib

Azərbaycan müxtəlif idman yarışlarına yüksək səviyyədə ev sahibliyi edib. Bədii gimnastika, qılıncoynatma, taekvondo, güləş, boks, karate, avarçəkmə, FIFA U-17 Qadınlararası Dünya Çempionatı, “Baku World Challenge” avtomobil yarışları və Olimpiya növlərinə daxil olan digər beynəlxalq idman tədbiri, o cümlədən, Dünya və Avropa çempionatlarının təşkili ölkəmizə böyük imic qazandırır. Ölkəmiz tarixdə ilk dəfə təşkil olunan “Bakı-2015” Avropa Oyunlarını layiqincə təşkil etməklə, tək özünün deyil, qitənin idman tarixinə möhürünü vurmuşdu. Keçirilən tədbirlər sırasında ölkəmizdə keçirilən və dünyanın diqqətini cəlb edən ən əhəmiyyətli idman tədbirlərindən biri olan “Formula-1” yarışmasıdır. Azərbaycanın idman tarixində yeni bir səhifə olan elit yarışmalar sırasında yer alan “Formula-1” yarım əsrdən artıq tarixində yadda qalan zamanını yaşayır. 2016-cı ildən başlayaraq, paytaxtımızda keçirilən “Formula-1” yarışlarının yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün ölkəmizdə hər cür şərait yaradılıb. Azərbaycan növbəti dəfə “Formula-1” yarışmasına ev sahibliyi edəcək. Bu günlərdə dövlət başçısının imzaladığı Sərəncamı ilə “Formula-1” Azərbaycan “Qran-Pri”sinin təşkili və keçirilməsi ilə bağlı ölkəmizə gələcək əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün viza prosedurları sadələşdirilib. Sərəncama əsa-

sən, 2021 Formula 1 Azərbaycan Qran Prisinin təşkili və keçirilməsi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasına gələn və bu Sərəncamın 2-ci hissəsində göstəriləndiyi kimi, Formula 1 yarışlarının beynəlxalq təşkilatçıları olan “Formula One Management Limited” Şirkətinin və Beynəlxalq Avtomobil Federasiyasının müvafiq qaydalarına uyğun olaraq akkreditasiya-dan keçməni təsdiq edən akkreditasiya kartı; Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətində akkreditasiya-dan keçməni təsdiq edən akkreditasiya kartı sənədlərindən hər hansı birini təqdim edən əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər 2021-ci il mayın 1-dən iyunun 15-dək Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hava limanlarında viza ala bilərlər. Qeyd etdiyimiz sənədlərdən biri viza verilməsi üçün əsas hesab edilir. Sərəncamda o da qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi 2021 Formula 1 Azərbaycan Qran Pri yarışları ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasına gələn əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün viza prosedurlarının sadələşdirilməsi barədə “Formula One Management Limited” Şirkətinə, Beynəlxalq Avtomobil Federasiyasına və xarici ölkələrin müvafiq orqanlarına məlumat verəcək. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti Azərbaycan Respublikasına uçuşlar həyata keçirən aviasiya şirkətlərinə 2021 Formula 1 Azərbaycan Qran Pri yarışları ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasına gələn əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər üçün viza prosedurlarının sadələşdirilməsi barədə məlumat verəcək.

Beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi müəkkəb bir mexanizmə malik olduğundan, təşkilatçılıq, təhlükəsizlik və iqtisadi imkanların mövcudluğu da həlledici rol malikdir ki, ölkəmizdə bütün bu və ya digər tədbirlər yüksək səviyyədədir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Covid ana bətnindəki körpənin ölümünə səbəb olur?

Covid-19 infeksiyasının yaşlı insanlarda və xroniki xəstəlikləri olan şəxslərdə daha şiddətli olduğu kimi, hamilə qadınlarda daha təsirli ola bilər. SİA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, Covid-19 virusunun həm ana, həm də körpənin sağlamlığı baxımından ailələrdə narahatlıq yaratdığı söyləyən ginekologiya və doğuş mütəxəssisi həkim Levent Özçer məsələ ilə bağlı danışıb.

Onun sözlərinə görə, araşdırmalar nəticəsində Covid-19 testi pozitif olan və doğum edən hamilə qadınların təxminən 87,9 faizinin xəstəliyinin simptomları olduğu, 12,1 faizinin isə simptomatik ola biləcəyi təyin olunub: “Qızdırma, öskürək, boğaz ağrısı, əzələ ağrısı, yorğunluq, kəskin tənəffüs çətinliyi, böyrək çatışmazlığı və inkişaf etmiş intensiv müalicə tələb edən hallar çox risklidir. Covid olan hamilə qadınlarda qızdırma və öskürək daha azdır. Qadınlar hamiləlik dövründə immunitet sisteminin yüklənməsi, diafraqmanın qalxması və yüksək oksigen istehlakı səbəbiylə tənəffüs yolu infeksiyalarına daha çox meyllidirlər. Lakin, mövcud məlumatlara baxdığımızda vacib fərq olmayıb”.

Həkim qeyd edib ki, vacib hal olarsa, tomoqrafiya edilməlidir: “Covid-19 virusunun, burun, ağız və uddan götürülmüş çubuqlarda əks transkriptaz polimeraz zəncirvari reaksiya aşkar oluna bilər. Əgər, mümkünsə, alt tənəffüs yollarından alınan nümunələrlə virusu aşkarlamaq ehtimalı daha yüksəkdir”.

Bu metod hamilə qadınlarda da tətbiq edilə bilər. Covid-19 olan hamilə qadınlarda erkən hamiləlik və uşaq tələfatının artdığına dair dəlil yoxdur. SARS və MERS infeksiyalarının aşağı düşmə və erkən hamiləlik itkisi kimi fəsadlarla əlaqəli olması bu fərziyyəni gücləndirir”.

Körpənin vəziyyəti mümkündürsə, keyseriyyə əməliyyatı gecikdirilə bilər: “Bu xəstə qrupunda, bətnindəki körpənin vəziyyəti, doğuşu təxirə salmaq üçün bir maneə yaratmırsa və doğuş təhlükəsiz bir şəkildə təxirə salına bilərsə, xəstənin xəstəyə yoluxucu olduğunu nəzərə alaraq, doğuş müvafiq bir vaxta qədər təxirə salınmalıdır. Lakin, göstərilən amillər doğuşu təxirə salınmasına imkan vermirsə, lazımı qoruyucu tədbirlər görülməli və doğuş həyata keçirilməlidir”.

Ağır şikayətlərlə müraciət edən şübhəli covid hallarında, təcrid olunmuş bir otağa aparılmalı və infeksiya mütəxəssisi də daxil olmaqla covid simptomlarının varlığı və şiddəti multidisipliner olaraq qiymətləndirilməlidir. Bu cür hallarda ananın temperaturunun ölçülməsi, dəqiqlik, tənəffüs sürəti və oksigeni izlənilməlidir. Aktiv doğuş başlayıbsa, xəstə eyni təcrid olunmuş otaqda izlənilməlidir. Daha sonra xəstə tövsiyələrlə evə göndərilə bilər.

Ayşən Vəli

Mourinyo “Tottenham”dən qovuldu!

“Tottenham” baş məşqçisi Joze Mourinyonu istefaya göndərüb. Bu barədə “The Telegraph” məlumat yayıb. Komandanın uğursuz çıxışlarına görə porutaliyalı mütəxəssisin müqaviləsinə xitam verilib. Bununla bağlı hələlik rəsmi açıqlama yayılmayıb.

Qeyd edək ki, 58 yaşlı məşqçi 2019-cu ildən London klubunu çalışdırırdı. Onun klubu ilə 2023-cü ilin yayına qədər müqaviləsi var idi. “Tottenham” Premyer Liqada 32 oyundan sonra 50 xalla 7-ci pillədə qərarlaşıb.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

**Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.**

**Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzarTAc, SİA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**